

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA w Zespole Szkół Muzycznych im. F. Nowowiejskiego w Szczecinie

- data zatwierdzenia przez Radę Pedagogiczną ostatniej aktualizacji 11 stycznia 2011r.

§ 1

CELE, ZAŁOŻENIA I SPOSOBY DOKONYWANIA OCENY

1. Wewnątrzszkolny System Oceniania (WSO) reguluje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów Zespołu Szkół Muzycznych II st. im. Feliksa Nowowiejskiego w Szczecinie i jest integralną częścią Statutu.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania oraz formułowaniu oceny.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
  - b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
  - c) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
  - d) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
  - e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - a) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów),
  - b) ustalenie kryteriów oceniania zachowania
  - c) bieżące ocenianie i śródroczne klasyfikowanie, według skali i w formach przyjętych w danej szkole oraz zaliczanie niektórych zajęć edukacyjnych,
  - d) w klasach I – III OSM II st. obejmuje ocenę z projektu edukacyjnego
  - e) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych, promocyjnych i poprawkowych
  - f) ustalanie ocen klasyfikacyjnych na koniec roku szkolnego i warunki ich poprawiania
  - g) ustalenie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane końcoworocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego, oraz końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania
  - h) ustalenie warunków i sposobu i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.
5. Projekt edukacyjny
  - a) Uczniowie klas I- III OSM II st. biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego.
  - b) Projekt edukacyjny jest zespołowym, planowym działaniem uczniów, mającym na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod.
  - c) Zakres tematyczny projektu edukacyjnego może dotyczyć wybranych treści nauczania określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów lub wykraczać poza te treści.
  - d) Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:
    - wybranie tematu projektu edukacyjnego;

- określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
  - wykonanie zaplanowanych działań;
  - publiczne przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.
- e) Szczegółowe warunki realizacji i oceny projektu edukacyjnego określa Regulamin realizacji projektu edukacyjnego oraz zadania nauczycieli i innych pracowników odpowiedzialnych za realizację projektu i zakres zadań
- f) Informacje o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego oraz temat projektu edukacyjnego wpisuje się na świadectwie ukończenia III klasy OSM II st.
5. Ocena Projektu
- a) Oceny projektu dokonuje opiekun, który może konsultować się z innymi nauczycielami przed jej dokonaniem.
  - b) Kryteria oceny projektu powinny uwzględniać:
    - dokumentację projektu (np. karta realizacji projektu);
    - wytwory materialne dokonane przez uczniów w projekcie, o ile takie były planowane i powstały;
    - sposób prezentacji projektu lub przedsięwzięcia, jeśli było ono celem projektu;
    - pracę zespołową i indywidualną ucznia;
    - samoocenę uczniów.
  - c) Opiekun projektu przedstawia informację wychowawcy klasy o przebiegu realizacji projektu przez uczniów, ocenie projektu i poszczególnych uczniów.
  - d) Ocena kończy się stwierdzeniem uogólniającym: „zaliczył / nie zaliczył udział w projekcie”, które jest podstawą do dokonania zapisu na świadectwie ukończenia III klasy OSM II st. i w innych dokumentach szkolnych.
  - e) Jeśli projekt lub jego część jest ściśle związany z programem danego przedmiotu, dopuszcza się wpisanie oceny do dziennika lekcyjnego z jednego lub kilku przedmiotów. Ocenę ustala wówczas opiekun projektu (jeśli jest jednocześnie nauczycielem przedmiotu) lub nauczyciel przedmiotu.
  - f) Kryteria oceniania zachowania uwzględniają udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego.
  - g) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, uniemożliwiających udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego, dyrektor może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego, na świadectwie ukończenia klas III OSM II st. w miejscu przeznaczonym na wpisanie informacji o udziale ucznia w realizacji projektu edukacyjnego wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 2

INFORMOWANIE UCZNIÓW I RODZICÓW O KRYTERIACH OCENIANIA

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - a) wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania
  - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
  - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana końcoworocznej (semestralnej) oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego
2. Wychowawca klasy w OSM na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania zachowania, przyjętych w WSO.

3. Szczegółowe kryteria oceniania wiedzy i umiejętności w zakresie dziedzin edukacyjnych sporządzają nauczyciele na podstawie obowiązujących podstaw programowych, programów i standardów edukacyjnych. Kryteria znajdują się w bibliotece szkolnej i są udostępniane uczniom i ich rodzicom na ich życzenie.

§ 3

SPOSOBY DOKONYWANIA OCENY

1. Oceny bieżące, śródroczne i roczne wystawia się na podstawie różnych form wypowiedzi ustnych oraz form pisemnych. Wyboru formy oceniania dokonuje nauczyciel w zależności od specyfiki przedmiotu. Ocena semestralna i roczna wynika z ocen cząstkowych, a o sposobie wystawiania oceny uczniowie są informowani przez nauczyciela na początku roku szkolnego.
2. Częstotliwość sprawdzania osiągnięć edukacyjnych ucznia precyzują nauczyciele poszczególnych dziedzin edukacyjnych przy założeniu, że uczeń powinien być oceniany systematycznie w trzech obszarach: wiedzy, umiejętności oraz aktywności lekcyjnej i pozalekcyjnej (np. udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych).
3. Raz w roku w dniach egzaminu gimnazjalnego dla klas III OSM II st. w klasach I, II, IV i V OSM II st. odbywa się obowiązkowy sprawdzian dla uczniów:
  - a. dla klas I i II z przedmiotów humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych i języka nowożytnego (angielski/niemiecki).
  - b. dla klas IV i V z j. polskiego, j. nowożytnego (angielskiego/ niemieckiego), matematyki.
4. Zakres sprawdzianu regulują odpowiednie zapisy w PSO.
5. Ocena ze sprawdzianów jest uwzględniana w ocenianiu końcoworocznym.
6. Uczeń nieobecny na obowiązkowym sprawdzianie z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Uczeń nieobecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych pisze sprawdzian we wskazanym przez nauczyciela terminie.
8. Prace klasowe powinny być zapowiedziane przez nauczyciela najpóźniej na tydzień przed planowanym terminem jej przeprowadzenia.
9. Przy ocenianiu prac klasowych, sprawdzianów, a także egzaminów klasyfikacyjnych i poprawkowych stosuje się następującą skalę:
  - 100-86% - bardzo dobry
  - 85-66% - dobry
  - 65-51% - dostateczny
  - 50-41% - dopuszczający
  - do 40% - niedostatecznyOcenę celującą uzyskać może uczeń, który rozwiązał zadania wykraczające poza wymagania programowe.
10. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, teście lub sprawdzianie z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji, nie częściej jednak niż 2 razy w semestrze. Powinien zrobić to przed rozpoczęciem lekcji.
12. Uczeń reprezentujący szkołę lub nieobecny przez co najmniej 7 dni z przyczyn usprawiedliwionych może zgłosić dodatkowe nieprzygotowanie do zajęć w pierwszym dniu po nieobecności.

13. Nauczyciel ma prawo sprawdzić, czy zadanie domowe zostało wykonane samodzielnie, zadając pytania. Dotyczy to w szczególności zadań, do których klucz znajduje się w podręczniku.
14. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów). Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu na każde życzenie.
15. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.
16. Nauczyciel przechowuje sprawdzone przez siebie pisemne prace kontrolne uczniów do końca aktualnego roku szkolnego.
17. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.
18. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego i plastyki należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.
19. W uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony na czas określony z części zajęć edukacyjnych.
  - a) Decyzję o zwolnieniu ucznia z części zajęć edukacyjnych podejmuje dyrektor szkoły na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza.
  - b) W przypadku zwolnienia ucznia z części zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "zwolniony".
20. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców (prawnych opiekunów), zwalnia ucznia z wadą słuchu z nauki drugiego języka obcego na podstawie opinii wydanej przez lekarza
21. Zasady oceniania z religii regulują odrębne przepisy.
22. Każdy uczeń może uczestniczyć w zajęciach nadobowiązkowych zgodnych z ramowym planem nauczania i uzyskuje ocenę śródroczną i końcoworoczną z tych przedmiotów.
23. Kończoworoczna (semestralna) ocena klasyfikacyjna z zajęć nadobowiązkowych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.
24. Przedmiot zespół kameralny uczeń realizuje w wymiarze najwyżej 2 godzin w ciągu roku szkolnego. Istnieje możliwość realizacji przedmiotu od drugiej klasy.
25. Uczeń może uczestniczyć także w innych zespołach kameralnych, które traktowane są jako przedmiot nadobowiązkowy.
26. Każdy zespół zobowiązany jest do udziału w Szkolnym Konkursie Zespołów Kameralnych. Ocenę za I semestr wystawia nauczyciel uwzględniając udział w szkolnym konkursie.
27. Na koniec roku szkolnego z przedmiotu zespół kameralny przeprowadza się egzamin promocyjny.
28. Średnią ocen na koniec każdego semestru oblicza się wliczając oceny z dodatkowych zajęć edukacyjnych i religii lub etyki.

§ 4 KLASYFIKOWANIE I PROMOWANIE

1. Promowanie polega na zatwierdzaniu przez Radę Pedagogiczną ZSM, OSM II stopnia, SM II stopnia, wyników rocznej klasyfikacji i obejmuje podjęcie uchwał o:
  - promowaniu uczniów do klas programowo wyższych lub ukończeniu szkoły,
  - promowaniu uczniów poza normalnym trybem,
  - wyróżnieniu i odznaczeniu uczniów.
2. Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania, z uwzględnieniem przepisu §16 Rozporządzenia o ocenianiu, uzyskał oceny klasyfikacyjne roczne wyższe od stopnia niedostatecznego, a z przedmiotów: kształcenie słuchu i przedmioty główne zawodowe, improwizacja – na wydziale rytmiki otrzymał oceny wyższe od dopuszczającej oraz otrzymał klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną wyższą od nagannej.
3. Promocję z wyróżnieniem otrzymuje uczeń, który w wyniku klasyfikacji końcoworocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75, co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania oraz ocenę bardzo dobry z przedmiotu głównego.
4. Uczeń klasy programowo najwyższej może otrzymać świadectwo z wyróżnieniem jeśli spełni wymagania zawarte w pkt. 3
5. Uczeń, który w wyniku rocznej klasyfikacji uzyskał ocenę niepromującą z jednego przedmiotu edukacyjnego, może zdawać egzamin poprawkowy. W wyjątkowych przypadkach Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin poprawkowy z dwóch zajęć edukacyjnych po wnikliwym przeanalizowaniu przyczyn niepowodzeń ucznia.
6. Uczeń, który nie spełnił warunków określonych w pkt.2 lub 5, nie otrzymuje promocji i podlega skreśleniu z listy uczniów (z wyjątkiem uczniów promowanych poza normalnym trybem), chyba że Rada Pedagogiczna na wniosek ucznia lub jego opiekunów prawnych wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
7. Uczeń klasy programowo najwyższej, który nie spełnił warunków określonych w pkt. 2 lub 5 podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba że Rada Pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy
8. **Klasyfikacja śródroczna** polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych, według skali określonej w regulaminie wewnątrzszkolnego systemu oceniania oraz oceny zachowania (w OSM).
9. **Klasyfikowanie śródroczne** uczniów przeprowadza się raz w ciągu roku szkolnego wraz z zakończeniem I semestru nauki. Szczegółowy termin zakończenia nauki w I semestrze ustala Zachodniopomorski Kurator Oświaty w oparciu o rozporządzenie MEN w sprawie organizacji roku szkolnego.
10. **Klasyfikowanie roczne** polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym z zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania i ustaleniu ocen klasyfikacyjnych oraz oceny zachowania (w OSM), według skali, o której mowa odpowiednio w pkt.25.
11. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna ocena klasyfikacyjna roczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

12. Szczegółowy harmonogram czynności klasyfikacyjnych ustala dyrektor szkoły.
13. Oceny śródroczne z przedmiotów praktycznych ustala nauczyciel danego przedmiotu na podstawie obserwacji postępów ucznia i wyników obowiązkowych przesłuchań, przeglądów i koncertów z uwzględnieniem pracy ucznia w ciągu semestru.
14. Oceny roczne.
  - a) Ocenę z przedmiotów nie będących przedmiotem głównym lub innym praktycznym przedmiotem muzycznym ustala nauczyciel prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne.
  - b) Ocenę wiedzy i umiejętności z przedmiotów głównych zawodowych i innych przedmiotów muzycznych określonych w WSO ustala się na koniec roku w formie egzaminów promocyjnych.
  - c) W klasie VI ocenę roczną z historii muzyki z literaturą wystawia się na podstawie ocen cząstkowych i obowiązkowego sprawdzianu ze znajomości literatury muzycznej.
15. Laureaci konkursów przedmiotowych w zakresie przedmiotów ogólnokształcących o zasięgu wojewódzkim i ponad wojewódzkim w klasach I – III OSM II st. otrzymują ocenę końcoworoczną (semestralną) celującą z danego przedmiotu.
16. Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych w OSM II st., otrzymują z danych zajęć edukacyjnych ocenę celującą.
17. Laureaci ogólnopolskich konkursów, przesłuchań i przeglądów w zakresie przedmiotów artystycznych, których organizatorem jest Centrum Edukacji Artystycznej otrzymują odpowiednio z danych zajęć artystycznych ocenę celującą końcoworoczną (semestralną).
18. Do przeprowadzenia egzaminu promocyjnego dyrektor szkoły powołuje co najmniej trzyosobową komisję, w skład której wchodzi:
  - jako przewodniczący - dyrektor, wicedyrektor lub kierownik sekcji
  - nauczyciel uczący ucznia danego przedmiotu
  - nauczyciel tego samego przedmiotu lub pokrewnego
19. Na podstawie przeprowadzonego egzaminu, komisja ustala ocenę ucznia z danego przedmiotu uwzględniając:
  - jakość wykonania artystycznego
  - stopień realizacji programu nauczania
  - aktywność artystyczną ucznia, w szczególności udział w koncertach, konkursach, przesłuchaniach oraz kursach i warsztatach specjalistycznych
  - systematyczną pracę oraz wysiłek wkładany przez ucznia w przygotowanie
20. Z przeprowadzonego egzaminu promocyjnego sporządza się protokół, odnotowując skład komisji, datę egzaminu, program oraz ocenę ustaloną w jego wyniku w następujący sposób:
  - nauczyciel prowadzący po prezentacji ucznia przedstawia propozycje oceny, na którą składa się ocena za pracę czyli wysiłek jaki został włożony przez ucznia w przygotowanie programu na egzamin wg skali punktowej oraz ocena za jakość artystyczną wykonania programu egzaminacyjnego
  - ocena za pracę nie może być wyższa niż o 2 pkt. od proponowanej oceny za jakość artystyczną przez nauczyciela prowadzącego

l.p	stopień	skrót literowy	wartość liczbowa	wartość punktowa
1	celujący	cel.	6	25
2	bardzo dobry	bdb.	5	21 – 24
3	dobry	db.	4	16 – 20
4	dostateczny	dst	3	13 – 15
5	dopuszczający	dop	2	11 – 12
6	niedostateczny	ndst.	1	do 10

- członkowie wyrażają swoją opinię dotyczącą prezentacji ucznia oraz analizują pozytywne i negatywne aspekty proponowanej oceny
- członkowie komisji dokonują niezależnej oceny
- jeżeli różnica punktów u poszczególnych członków komisji przekracza 4 punkty, wówczas są oni zobowiązani do złożenia pisemnego uzasadnienia oceny. Uzasadnienia te będą dołączone do protokołu egzaminu

21. Komisja korzysta z indywidualnych kart oceny ucznia.

22. Przewodniczący komisji stosuje kartę zbiorczą oceny, której elementami są oceny w skali punktowej: za pracę i jakość artystyczną wykonania wystawione przez nauczyciela prowadzącego oraz oceny pozostałych członków komisji za jakość wykonania i na ich podstawie wylicza średnią.

23. Ocenę z egzaminu promocyjnego przekazuje uczniowi nauczyciel instrumentu głównego w indywidualnej rozmowie bezpośrednio po zakończeniu egzaminu. Podaje uzyskaną punktację oraz ocenę w postaci stopnia. Nauczyciel uzasadnia ustnie otrzymaną przez ucznia ocenę. Nauczyciel nie podaje cząstkowych punktacji wystawionych przez poszczególnych nauczycieli.

24. Egzamin promocyjny przeprowadza się z przedmiotów:

- a) przedmiot główny,
- b) fortepian na wydziale rytmiki,
- c) fortepian w kl.V wydziału instrumentalnego,
- d) fortepian w kl.IV wydziału wokalnego,
- e) nauka akompaniamentu w kl.V dla uczniów, których przedmiotem głównym jest fortepian,
- f) zespoły kameralne.

25. Egzamin z zespołu kameralnego przeprowadza się w roku szkolnym, w którym uczeń realizuje ten przedmiot. Szczegółowe zasady realizacji przedmiotu określone są w rozdziale sposoby dokonywania oceny.

26. Rada pedagogiczna może w przypadkach długotrwałej choroby lub innej przyczyny uniemożliwiającej ćwiczenie na instrumencie (jak np. pobyt na stypendium, ciężkie zdarzenia losowe), zwolnić ucznia z egzaminu promocyjnego. Ocenę ustala w tym przypadku nauczyciel.

27. Termin egzaminu promocyjnego wyznacza dyrektor szkoły w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

28. Nie przysługuje odwołanie od oceny wystawionej przez komisję.

29. Na prośbę ucznia lub rodziców udostępnia się do wglądu protokół z przeprowadzonego egzaminu.

30. Uczeń, który z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu promocyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
31. Klasyfikacyjną ocenę końcoworoczną z przedmiotu głównego w klasach programowo najwyższych ustala nauczyciel prowadzący.
32. O przewidywanym stopniu niedostatecznym, dopuszczającym z przedmiotu głównego, kształcenia słuchu i improwizacji fortepianowej lub nieklasyfikowaniu na koniec semestru i roku szkolnego szkoła informuje ucznia na zajęciach edukacyjnych, a jego rodziców na zebraniu, które organizowane jest przez szkołę na miesiąc przed zakończeniem semestru lub roku szkolnego. Nauczyciele przedmiotu głównego w SM informują telefonicznie rodziców ucznia o zagrożeniu oceną niedostateczną lub brakiem klasyfikacji na koniec semestru i koniec roku szkolnego i odnotowują ten fakt w dzienniku lekcyjnym. W przypadku braku możliwości kontaktu telefonicznego zobowiązują sekretariat szkoły do powiadomienia listownego.
33. Obecność rodziców (prawnych opiekunów) na zebraniu jest obowiązkowa.
34. Jeżeli rodzice (prawni opiekunowie) z przyczyn losowych nie mogą uczestniczyć w zebraniu, zobowiązani są do indywidualnego skontaktowania się z wychowawcą i zapoznania się z przewidywanymi ocenami w terminie 7 dni od daty zebrania.
35. Na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej poprzedzającym zakończenie roku szkolnego (semestru) nauczyciele są zobowiązani poinformować ustnie ucznia i jego rodziców o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych. O przewidywanej klasyfikacji ocenie zachowania informuje wychowawca klasy. W przypadku nieobecności ucznia na zajęciach w ostatnim miesiącu przed klasyfikacją, uczeń jest zobowiązany do zapoznania się z przewidywanymi ocenami. W przypadku nieobecności rodziców na zebraniu stosuje się pkt.32.
36. Uczeń ma prawo do podwyższenia śródrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć edukacyjnych (z wyjątkiem oceny ustalonej w trybie egzaminu promocyjnego oraz końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania):
- jeśli przewidywana ocena klasyfikacyjna waha się między dwoma stopniami
  - kiedy braki w osiągnięciach ucznia wynikają z usprawiedliwionych przyczyn
- Tryb podwyższenia oceny ustala nauczyciel prowadzonego przedmiotu.

37. Oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne ustala się według następującej skali:

stopień	wartość liczbowa	wartość punktowa
1) stopień celujący	6	25
2) stopień bardzo dobry plus	5+	24
3) stopień bardzo dobry	5	23-22
4) stopień bardzo dobry minus	5-	21
5) stopień dobry plus	4+	20
6) stopień dobry	4	19-18
7) stopień dobry minus	4-	17-16
8) stopień dostateczny plus	3+	15
9) stopień dostateczny	3	14
10) stopień dostateczny minus	3-	13
11) stopień dopuszczający plus	2+	12
12) stopień dopuszczający	2	11
13) stopień niedostateczny plus	1+	10
14) stopień niedostateczny	1	poniżej 10

38. Możliwość i termin poprawiania ocen bieżących określają nauczyciele poszczególnych dziedzin edukacyjnych z uwzględnieniem specyfiki metodyki nauczania danego przedmiotu.

39. Oceny klasyfikacyjne roczne ustala się w stopniach według następującej skali:

1)	stopień celujący	6
2)	stopień bardzo dobry	5
3)	stopień dobry	4
4)	stopień dostateczny	3
5)	stopień dopuszczający	2
6)	stopień niedostateczny	1

40. Uczniom OSM uczestniczącym w lekcjach wychowania do życia w rodzinie fakt ten odnotowuje się na świadectwie szkolnym w części przeznaczonej na dodatkowe zajęcia edukacyjne wpisem „uczestniczył/a”.

41. Ocenianie przedmiotów nadobowiązkowych odbywa się według skali i zasad oceniania odpowiednich dla przedmiotów obowiązkowych.

42. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej szkoła powinna w miarę możliwości stworzyć uczniowi szansę uzupełnienia braków.

§ 5

OCENIANIE ZACHOWANIA

1. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów, oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz o kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia nagannej końcoworocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
2. Ocenę z zachowania ustala wychowawca. Ocena zachowania powinna uwzględniać w szczególności:
  - a) funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym, w tym przestrzeganie zasad określonych w regulaminie szkoły
  - b) respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych
  - c) stosunek do obowiązków szkolnych
  - d) w klasach I – III OSM II st. realizację projektu edukacyjnego
3. Ocenę zachowania śródroczną i roczną ustala się według następującej skali: wzorowe, bardzo dobre, dobre, poprawne, nieodpowiednie, naganne.
4. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na oceny z zajęć edukacyjnych.
5. Uczeń, któremu ustalono naganną końcoworoczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, podlega skreśleniu z listy uczniów, chyba że Rada Pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
6. Przed wystawieniem oceny śródrocznej i rocznej z zachowania wychowawca powinien zasięgnąć opinii klasy, innych nauczycieli i wziąć pod uwagę samoocenę ucznia.
7. O proponowanej ocenie rocznej zachowania wychowawca informuje ucznia i jego rodziców na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

8. Ocena zachowania ustalona przez wychowawcę jest ostateczna. Rada Pedagogiczna może postanowić o ponownym ustaleniu przez wychowawcę klasy klasyfikacyjnej oceny z zachowania, jeżeli przy jej ustaleniu nie zostały uwzględnione kryteria oceniania zamieszczone w WSO.

Szczegółowe kryteria oceniania z zachowania w OSM II st.

WZOROWE

Wymagania ogólne:

Uczeń w szkole i poza szkołą zachowuje się bez zarzutu. Jest wzorem do naśladowania. Jest sumienny w nauce i wypełnianiu innych obowiązków. Wyróżnia się dużą aktywnością;. Rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia. Bierze udział w konkursach i olimpiadach szkolnych, koncertach i imprezach w szkole i poza nią.

Wymagania szczegółowe:

- Aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- Zawsze posiada wymagane przybory szkolne,
- Reprezentuje swoją klasę, szkołę na zewnątrz, bierze udział w konkursach, koncertach i olimpiadach,
- Pomaga słabszym uczniom w nauce,
- Wzorowo zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły,
- Zawsze wzorowo zachowuje się poza szkołą,
- Dbą o mienie własne i szkoły,
- Przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- Dbą o swój wygląd i estetykę klasy i szkoły,
- Nie ma godzin nieobecnych, nieusprawiedliwionych i nie spóźnia się na lekcje.**

BARDZO DOBRE

Wymagania ogólne:

Zachowuje się w szkole i poza szkołą bez zarzutu, wyróżnia się w realizacji niektórych zadań. Umie współżyć w zespole. Włącza się w prace społeczno-użyteczne na rzecz szkoły i środowiska.

Wymagania szczegółowe:

- Aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
- Zawsze posiada wymagane przybory szkolne książki, zeszyty,
- Pomaga słabszym uczniom w nauce,
- Bardzo dobrze zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły,
- Bardzo dobrze zachowuje się poza szkołą,
- Ma najwyżej dwie uwagi dotyczące niewłaściwego zachowania,
- Dbą o mienie własne i szkoły,
- Dbą o swój wygląd,
- Przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- Ma najwyżej 3 godziny nieusprawiedliwione i 5 spóźnień.**

DOBRE

Wymagania ogólne:

Zachowuje się w szkole i poza nią dobrze. Ma rzetelny stosunek do obowiązków. Wykonuje polecenia nauczyciela.

Wymagania szczegółowe:

- Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych,
- Często posiada wymagane przybory , książki, zeszyty,
- Dobrze zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły,
- Dobrze zachowuje się poza szkołą,
- Zazwyczaj dba o mienie własne i szkoły,
- Zazwyczaj dba o swój wygląd oraz estetykę klasy i szkoły ,
- Zazwyczaj przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- Ma najwyżej 7 godzin nieusprawiedliwionych i 8 spóźnień,**

POPRAWNE

wymagania ogólne:

Zachowuje się w szkole i poza nią dobrze. Wykonuje polecenia nauczyciela.

wymagania szczegółowe:

- Stara się aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych,
- Posiada wymagane przybory , książki, zeszyty,
- Dobrze zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły,
- Dobrze zachowuje się poza szkołą,
- Dbą o mienie własne i szkoły,
- Dbą o swój wygląd oraz estetykę klasy i szkoły ,
- Zazwyczaj przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- Ma najwyżej 15 godzin nieusprawiedliwionych i 12 spóźnień,**

NIEODPOWIEDNIE

wymagania ogólne

Często zdarza mu się zachować w szkole i poza szkołą niestosownie

wymagania szczegółowe

- Przejawia wyjątkową bierność na zajęciach lekcyjnych,
- Rzadko posiada wymagane przybory szkolne, książki, zeszyty,
- Niewłaściwie zachowuje się wobec kolegów i pracowników szkoły,
- Niewłaściwie dba o swój wygląd zewnętrzny, zdrowie oraz estetykę klasy i szkoły,
- Nie przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- **Posiada do 30 godzin nieusprawiedliwionych.**

NAGANNE

wymagania ogólne

Narusza zasady należytego zachowania. Popełnia wykroczenie związane z dyscypliną w szkole i poza nią.

wymagania szczegółowe

- Przejawia wyjątkową bierność na zajęciach lekcyjnych,
- Rzadko posiada wymagane przybory szkolne.
- Agresywnie zachowuje się wobec kolegów i wrogo wobec nauczycieli
- Nie dba o mienie własne, kolegów i szkoły
- Nie dba o swój wygląd zewnętrzny, zdrowie oraz estetykę klasy i szkoły
- Nagannie zachowuje się w szkole i poza nią,
- Nie przestrzega zarządzeń Dyrektora i dotyczących go regulaminów,
- Ma ponad 30 godzin nieusprawiedliwionych,**
- Popełnił wykroczenia, w przypadku których musiała interweniować policja (kradzieże, włamania, itp.)**

9. Jeżeli uczeń otrzymał w ciągu semestru trzy uwagi pisemne do dziennika, otrzymuje pisemne upomnienie wychowawcy klasy.
10. Uczeń, który otrzymał 5 pisemnych uwag w dzienniku ukarany zostaje pisemną naganą Dyrektora.
11. W przypadku zaplanowanej nieobecności ucznia w szkole (wyjazd, pobyt w szpitalu lub sanatorium) rodzice powiadamiają o tym fakcie pisemnie.
12. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu po raz drugi z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.
13. Uczeń, któremu po raz trzeci z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej, a uczeń klasy programowo najwyższej nie kończy szkoły.

§ 6 EGZAMIN DYPLOMOWY

1. Egzamin dyplomowy jest formą komisyjnej oceny poziomu przygotowania zawodowego uczniów programowo najwyższych klas.
2. Do egzaminu dyplomowego uczeń może być dopuszczony, jeżeli na zakończenie klasy programowo najwyższej spełnił warunki określone w § 4 pkt 2
3. Egzamin przeprowadza państwowa komisja egzaminacyjna powoływana w każdej szkole podzielona na zespoły egzaminacyjne przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej
4. Dyrektor Centrum Edukacji Artystycznej powołuje na wniosek Dyrektora Szkoły przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, spośród nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze w szkole, nie później niż na 30 dni przed terminem egzaminu dyplomowego, upoważniając go do powołania w terminie 14 dni pozostałych członków komisji egzaminacyjnej
5. W skład komisji wchodzi:
  - przewodniczący,
  - dyrektor lub wicedyrektor, jeżeli nie jest przewodniczącym,
  - egzaminatorzy, którymi są nauczyciele wszystkich przedmiotów objętych egzaminem,
  - kierownicy sekcji, jeżeli nie są przewodniczącymi lub egzaminatorami
6. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej może dokonać podziału komisji egzaminacyjnej na zespoły egzaminacyjne, przeprowadzające poszczególne części egzaminu dyplomowego, oraz wyznaczyć przewodniczących tych zespołów.
7. Jeżeli przewodniczący komisji egzaminacyjnej, z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, nie może wziąć udziału w egzaminie dyplomowym, dyrektor Centrum Edukacji Artystycznej powołuje innego nauczyciela zatrudnionego w danej szkole.
8. Egzamin dyplomowy przeprowadza się:
  - a) w OSM II stopnia w terminie umożliwiającym przeprowadzenie egzaminu maturalnego
  - b) w SM II stopnia nie później niż do dnia zakończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych
9. Terminy przeprowadzania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej, informując o nich uczniów przystępujących do egzaminu oraz Centrum Edukacji Artystycznej
10. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów są zobowiązani poinformować uczniów klas programowo najwyższych o zakresach treści programów nauczania, stanowiących podstawę układania tematów egzaminacyjnych najpóźniej na 5 miesięcy przed datą egzaminów.
11. Obserwatorami egzaminu dyplomowego mogą być przedstawiciel ministra właściwego do spraw kultury, jednostki nadzoru, szkół wyższych oraz związków zrzeszających artystów. Osoby te nie uczestniczą w przeprowadzaniu egzaminu dyplomowego. Ani w ustalaniu jego wyników.
12. W ZSM przeprowadza się egzaminy dyplomowe, które obejmują:
  - a) część praktyczną polegającą na:
    - wykonaniu recitalu dyplomowego – dla uczniów wydziału instrumentalnego i wokalnego
    - przeprowadzeniu lekcji rytmiki z komentarzem metodycznym, wykonaniu interpretacji ruchowej utworu muzycznego, grze na fortepianie
  - b) Laureaci oraz finaliści Olimpiady Artystycznej, sekcja Muzyka są zwolnieni z części ustnej egzaminu dyplomowego. Zwolnienie jest jednoznaczne z uzyskaniem oceny celującej z tej części egzaminu.
13. Kolejność zdawania poszczególnych części egzaminu dyplomowego ustala przewodniczący komisji egzaminacyjnej.
14. Egzamin dyplomowy z przedmiotu głównego na pisemny wniosek ucznia ma formę publicznego występu i może być wykonany w dwóch częściach, w odrębnych terminach

15. Uczniowie legitymujący się osiągnięciami konkursowymi na poziomie co najmniej makroregionalnym mogą wnioskować do dyrektora szkoły o zgodę na wykonanie programu egzaminu dyplomowego w innych salach koncertowych poza szkołą.
16. Decyzję w sprawie egzaminu dyplomowego w sali koncertowej poza szkołą podejmuje Dyrektor ZSM.
17. Na wniosek ucznia egzamin dyplomowy może mieć formę występu bez publiczności.
18. Egzamin dyplomowy w sekcji instrumentów dętych z wyłączeniem perkusji (specjalności: flet, obój, klarnet, fagot, saksofon, waltornia, trąbka, puzon, tuba), w sekcji instrumentów smyczkowych i gitary oraz sekcji instrumentów klawiszowych i harfy (z wyłączeniem harfy i organów) podzielony jest na dwie części.
19. W poszczególnych częściach egzaminu dyplomowego uczeń wykonuje następujący program:
  - a) w sekcji instrumentów dętych w części I:
    - dwie etiudy o zróżnicowanym charakterze (legato, staccato); dopuszcza się w zamian etiud wykonanie kaprysów lub homagge na instrument solo;
    - studia orkiestrowe (minimum 5 fragmentów – partie solowe z utworów symfonicznych i operowych).
  - b) w sekcji instrumentów dętych w części II:
    - koncert lub concertino – obowiązkowo z pamięci
    - sonata, sonatina lub suita (forma cykliczna)
    - utwór dowolny (z akompaniamentem lub solo); dopuszcza się wykonanie utworu kameralnego z towarzyszeniem zespołu)
  - c) w sekcji instrumentów smyczkowych i gitary w części I:
    - dla specjalności: skrzypce, altówka, wiolonczela:
      - para gam jednoimiennych (odmiany smyczkowania, pasaże, dwudźwięki)
      - kaprys lub etiuda solo
      - sonata w całości (dotyczy:)
    - dla specjalności kontrabas:
      - para gam
      - etiuda
      - sonata
    - dla specjalności gitara:
      - para gam równoległych
      - 2 etiudy koncertowe
  - d) w sekcji instrumentów smyczkowych i gitary w części II:
    - dla specjalności: skrzypce, altówka, wiolonczela:
      - kaprys lub etiuda solo
      - dwie kontrastujące części sonat/partit/suit J.S.Bacha lub utworu polifonicznego (altówka)
      - I lub II i III część koncertu
      - utwór dowolny
    - dla specjalności kontrabas:
      - etiuda lub kaprys
      - koncert w całości
      - utwór dowolny
    - dla specjalności gitara:
      - suita barokowa
      - forma cykliczna (sonata, wariacje)
      - utwór polskiego kompozytora
      - utwór dowolny
  - e) w sekcji instrumentów klawiszowych i harfy w części I:
    - dla specjalności fortepian:
      - utwór polifoniczny (do wyboru: preludium i fuga J. S. Bacha, toccata)

- lub partita w całości)
    - sonata klasyczna w całości
- dla specjalności akordeon:
  - 3 etiudy uwzględniające różnorodne problemy techniczne
  - Sonata D. Scarlattiiego
  - Utwór polifoniczny
- dla specjalności klawesyn
  - forma improwizowana (przedbachowska)
  - forma improwizowana - utwór dowolny
  - taneczna forma cykliczna - forma polifoniczna
- f) w sekcji instrumentów klawiszowych i harfy w części II:
  - dla specjalności fortepian:
    - trzy etiudy wirtuozowskie uwzględniające:
      - technikę palcową obu rąk
      - technikę podwójnych dźwięków
      - technikę oktawową
    - utwór F. Chopina
    - utwór dowolny (do wyboru romantyczny, neoromantyczny lub utwór współczesny)
    - koncert (do wyboru: część I lub II i III)
  - dla specjalności akordeon:
    - forma cykliczna
    - dwa utwory dowolne.
- dla specjalności klawesyn
  - sonata D. Scarlattiiego
  - koncert w całości
  - forma kameralna

20. Na wydziale wokalnym egzamin dyplomowy jest jednoczęściowy i wykonywany jest następujący program:

- wokaliza
- 2 arie (różne) - starowłoska, barokowa, klasyczna
- pieśń polska XIX-wieczna
- pieśń polska współczesna
- pieśń obca romantyczna
- duet
- utwór dowolny

21. Na wydziale rytmiki egzamin dyplomowy z przedmiotu fortepian jest jednoczęściowy i obejmuje następujący program:

- 2 etiudy na zróżnicowane problemy
- utwór polifoniczny w tym dwie części formy cyklicznej lub preludium i fuga
- sonata w całości
- jedna część koncertu
- utwór dowolny
- wykonanie artystyczne utworu zawodowego

22. Tematy egzaminacyjne dla części ustnej egzaminu dyplomowego przygotowuje egzaminator – nauczyciel historii muzyki z literaturą muzyczną lub zespół egzaminacyjny, a zatwierdza przewodniczący komisji egzaminacyjnej opatrując je podpisem oraz podłużną pieczęcią szkoły. Tematy egzaminacyjne przechowuje przewodniczący komisji egzaminacyjnej. Tematów egzaminów nie udostępnia się uczniom.

23. Zakres treści tematów egzaminacyjnych jest zgodny z podstawą programową na poziomie podstawowym z przedmiotu historia muzyki z literaturą muzyczną

24. Z przygotowanych zestawów uczeń losuje jeden zestaw. Zamiana wylosowanego zestawu egzaminacyjnego na inny jest niedozwolona.
25. Uczeń otrzymuje 20 minut na przygotowanie odpowiedzi. Po wylosowaniu zestawu egzaminacyjnego uczeń nie opuszcza sali przed zakończeniem egzaminu. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego) może zezwolić uczniowi na opuszczenie sali, po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się ucznia z innymi osobami, z wyjątkiem osób udzielających pomocy medycznej. Opuszczenie sali w innych przypadkach – przed zakończeniem egzaminu – jest równoznaczne z odstąpieniem od egzaminu dyplomowego.
26. Czas trwania części ustnej egzaminu dyplomowego nie przekracza 60 minut. Komisja egzaminacyjna (zespół egzaminacyjny nie może w tym samym czasie egzaminować więcej niż jednego ucznia.
27. Egzamin dyplomowy ocenia się w stopniach według skali, o której mowa w §4 pkt 31.
28. Ocenę części praktycznej oraz części ustnej egzaminu dyplomowego proponuje i uzasadnia egzaminator, uzgadniają ją z pozostałymi członkami komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego).
29. Ostateczną ocenę z części praktycznej egzaminu dyplomowego ustala się po drugiej części recitalu.
30. W przypadku rozbieżności opinii decyduje większość głosów lub ocenę ustala się na podstawie liczby uzyskanych punktów, według skali, o której mowa w §4 pkt 37. Liczbę uzyskanych punktów ustala się na podstawie średniej arytmetycznej liczby punktów wystawionych przez poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej (zespołu egzaminacyjnego). Ocena wystawiona przez komisję egzaminacyjną (zespół egzaminacyjny) jest ostateczna.
31. Uczeń zdał egzamin dyplomowy, jeśli otrzymał:
  - a) w części praktycznej – ocenę wyższą od stopnia dopuszczającego
  - b) w części ustnej – ocenę wyższą od stopnia niedostatecznego
32. Uczniowie niepełnosprawni przystępują do egzaminu dyplomowego w powszechnie obowiązującym terminie. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji egzaminacyjnej zezwala na przeprowadzenie części ustnej i praktycznej egzaminu dyplomowego w wydzielonej sali lub w domu ucznia, ustalając warunki i sposób przeprowadzenia egzaminu odpowiednie do możliwości ucznia.
33. Z egzaminu dyplomowego każdego ucznia sporządza się protokół według wzoru określonego w odrębnych przepisach.
34. Dokumentację egzaminu przechowuje szkoła według zasad określonych w odrębnych przepisach.
35. Uczeń, który nie zdał egzaminu dyplomowego w całości lub w części praktycznej lub ustnej, może przystąpić do egzaminu poprawkowego z danej części lub całości egzaminu dyplomowego w terminie ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.
36. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu dyplomowego albo przerwał egzamin dyplomowy w części praktycznej lub ustnej, może do niego przystąpić w dodatkowym terminie, ustalonym przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, nie później niż do dnia 30 września danego roku.
37. W przypadkach, o których mowa w pkt. 35 i 36 komisja egzaminacyjna zalicza uczniowi tę część egzaminu z którego poprzednio otrzymał ocenę wymienioną w pkt. 29.
38. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, o którym mowa w pkt. 35, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie egzaminu eksternistycznego.
39. Odstąpienie od egzaminu dyplomowego w części praktycznej lub ustnej oraz niestawienie się na egzamin dyplomowy z przyczyn nieusprawiedliwionych powoduje skreślenie ucznia z listy zdających. Ponowne przystąpienie do egzaminu dyplomowego może nastąpić w trybie egzaminu eksternistycznego.

40. Absolwent, który zdał egzamin dyplomowy w zakresie danego zawodu, a zamierza zdać egzamin dyplomowy w zakresie tego samego zawodu, ale innej specjalności lub specjalizacji, może przystąpić do egzaminu dyplomowego w trybie egzaminu eksternistycznego.
41. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, może zawiesić egzamin dyplomowy, powiadamiając o tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego
42. W przypadku, o którym mowa w pkt. 41 minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje komisję w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzeń i ustalenia odpowiedzialności uczniów oraz członków komisji egzaminacyjnej. Na podstawie ustaleń komisji minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zarządza kontynuację egzaminu dyplomowego albo unieważnia egzamin dyplomowy i zarządza jego ponowne przeprowadzenie. Unieważnienie egzaminu dyplomowego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich, jak i poszczególnych uczniów.
43. Termin ponownego egzaminu dyplomowego, o którym mowa w pkt.42 , ustala Dyrektor Szkoły w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
44. Kwestie sporne między uczniem, a komisją egzaminacyjną, wynikające ze stosowania przepisów dotyczących przeprowadzania egzaminu dyplomowego, rozstrzyga minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
45. Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu określa Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 wraz ze zmianami.

§ 7

EGAMINY KLASYFIKACYJNE I POPRAWKOWE

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczony na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności zdaje egzamin klasyfikacyjny.
3. Na prośbę ucznia nie klasyfikowanego z powodu nieobecności nie usprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) Rada Pedagogiczna ZSM, OSM II stopnia, SM II stopnia może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny, który przeprowadza się na takich samych zasadach i w takim samym trybie jak egzamin klasyfikacyjny dla ucznia nie klasyfikowanego z przyczyn usprawiedliwionych.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok lub program nauki lub spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
5. Wniosek o egzamin klasyfikacyjny składa uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) do dyrektora szkoły lub - w przypadku, gdy uczeń nie jest klasyfikowany z przyczyn nie usprawiedliwionych - do Rady Pedagogicznej
6. Jeżeli uczeń nie otrzyma zgody Rady Pedagogicznej na przystąpienie do egzaminu klasyfikacyjnego, zostaje decyzją Rady Pedagogicznej, skreślony z listy uczniów, chyba że Rada Pedagogiczna wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
7. Egzamin klasyfikacyjny z przedmiotu głównego przeprowadzany jest przed komisją wyznaczoną przez dyrektora. Jeżeli uczeń otrzyma z takiego egzaminu ocenę negatywną nie przysługuje mu egzamin poprawkowy i zostaje skreślony z listy uczniów lub za zgodą Rady Pedagogicznej powtarza klasę.
8. Egzaminy klasyfikacyjne przeprowadza się w terminie ustalonym przez dyrektora szkoły po uprzednim uzgodnieniu z nauczycielem, uczniem i rodzicami:

- a) za I semestr w ciągu miesiąca po zakończeniu klasyfikacji za I semestr danego roku szkolnego,
  - b) za II semestr do dnia posiedzenia Rady Pedagogicznej poprzedzającego rozpoczęcie nowego roku szkolnego.
9. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takiego samego lub pokrewnego przedmiotu
  10. Pytania (ćwiczenia) egzaminacyjne ustala egzaminator. Stopień trudności pytań (ćwiczeń) oraz materiał, który był podstawą nieklasyfikowania, powinien odpowiadać kryteriom ocen opisanym przez nauczycieli poszczególnych dziedzin edukacyjnych.
  11. Formę egzaminu klasyfikacyjnego ustala nauczyciel uwzględniając aspekt praktyczny przedmiotów
  12. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający skład komisji, datę egzaminu, pytania egzaminacyjne lub program, ocenę. Do protokołu dołącza się pisemnie prace ucznia lub zwięzłą informację o odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
  13. Na podstawie przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego egzaminator ustala stopień według skali stopni wymienionej wyżej.
  14. Uczeń, który w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego rocznego otrzyma ocenę negatywną, może zdawać egzamin poprawkowy w terminie wyznaczonym przez dyrektora Szkoły.
  15. Dyrektor Szkoły może wyznaczyć dodatkowy termin egzaminu klasyfikacyjnego, jeżeli nieobecność ucznia na egzaminie klasyfikacyjnym w pierwszym terminie zostanie udokumentowana przyczynami losowymi
  16. Nieusprawiedliwiona nieobecność na egzaminie klasyfikacyjnym jest równoznaczna z oceną niedostateczną. Uczniowi przysługuje wówczas prawo do egzaminu poprawkowego za zgodą Rady Pedagogicznej.
  17. Jeżeli ocena ustalona przez nauczyciela w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego została zdaniem ucznia bądź jego rodziców (prawnych opiekunów) ustalona niezgodnie z przepisami prawa, uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą złożyć odwołanie w terminie 7 dni od daty egzaminu do dyrektora szkoły, który powołuje komisję egzaminacyjną. Dla przeprowadzenia egzaminu stosuje się przepisy określone w §19 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008r. wraz ze zmianami.
  18. Od oceny ustalonej przez tę komisję odwołanie nie przysługuje.
  19. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego z przedmiotu głównego z przyczyn nieusprawiedliwionych zostaje skreślony z listy uczniów.
  20. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „niesklasyfikowany”.
  21. Egzamin poprawkowy przysługuje uczniowi, który spełnił warunki opisane w §4 pkt.3 rozdziału „Klasyfikowanie i promowanie”.
  22. Nie przysługuje prawo ubiegania się o egzamin uczniowi, który ocenę nie promującą uzyskał w trybie egzaminu komisyjnego.
  23. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki, plastyki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin powinien mieć przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych i obejmuje materiał z całego roku szkolnego, z którego uczeń uzyskał ocenę nie promującą.
  24. Egzamin poprawkowy z danego przedmiotu może być oceniony na każdą ocenę promującą po spełnieniu kryteriów z danego przedmiotu.
  25. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły nie później niż w ostatnim tygodniu ferii letnich.
  26. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:
    - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,

- b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne - jako egzaminujący,
  - c) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne - jako członek komisji.
27. Nauczyciel, o którym mowa w pkt.26b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
  28. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
  29. Uczeń, który z przyczyn losowych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, określonym przez dyrektora szkoły.
  30. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i zostaje skreślony z listy uczniów, chyba że Rada Pedagogiczna ZSM, OSM II stopnia, SM II stopnia wyrazi zgodę na powtarzanie klasy.
  31. Nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia na egzaminie poprawkowym jest równoznaczna z oceną niedostateczną. W takim przypadku stosuje się przepisy pkt.30.
  32. W ciągu całego cyklu kształcenia uczeń może powtarzać klasę tylko jeden raz.

§ 8

TRYB ODWOŁYWANIA SIĘ I POPRAWIANIA OCEN

1. Uczeń ma prawo do poprawiania oceny na zasadach ustalonych w przedmiotowych systemach oceniania.
2. Uczeń ma prawo do poprawienia oceny z pracy klasowej w terminie i na zasadach ustalonych przez nauczyciela.
3. Poprawianiu nie podlegają oceny z zadań domowych i krótkich sprawdzianów (kartkówek). Nauczyciel może jednak w uzasadnionych przypadkach umożliwić ich poprawianie. Sprawdziany z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych nauczyciel przeprowadza bez wcześniejszego informowania uczniów.
4. Jeżeli ustalona przez nauczyciela ocena roczna/semestralna została zdaniem ucznia lub zdaniem jego rodziców ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, uczeń ma prawo składania odwołania od tej oceny nie później niż do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
5. Tryb postępowania reguluje §19 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 r. z poprawkami Dz. U. 2011r. nr 71 poz. 377

§ 9

EGZAMIN GIMNAZJALNY I MATURALNY

1. W OSM II stopnia po klasie III przeprowadzany jest egzamin gimnazjalny według zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008 z poprawkami Dz. U. 2011r. nr 71 poz. 377
2. W OSM II stopnia przeprowadzane są egzaminy maturalne, które są formą komisyjnej oceny poziomu wykształcenia ogólnego na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2008, rozdział 4 i 5
3. Egzamin gimnazjalny składa się z trzech części i obejmuje:

- a/ w części pierwszej - humanistycznej wiadomości i umiejętności z języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie
  - b/ w części drugiej - matematyczno-przyrodniczej - wiadomości i umiejętności z zakresu matematyki i przedmiotów przyrodniczych: biologii, geografii, fizyki i chemii
  - c/ w części trzeciej - wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego
4. Egzamin maturalny składa się z części pisemnej ocenianej przez egzaminatorów wpisanych do ewidencji egzaminatorów oraz z części ustnej ocenianej w szkole. Za organizację i przebieg egzaminu maturalnego w Szkole odpowiada przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego, którym jest Dyrektor szkoły.
  5. Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego powołuje przedmiotowe zespoły egzaminacyjne, nie później niż na 4 miesiące przed terminem części pisemnej egzaminu maturalnego. W skład zespołu przedmiotowego wchodzi:
    - a/ egzaminator danego przedmiotu, wpisany do ewidencji egzaminatorów, jako przewodniczący,
    - b/ drugi nauczycieli danego przedmiotu, jako członek,
    - c/ spośród osób wchodzących w skład zespołu przedmiotowego, co najmniej jedna osoba jest zatrudniona w innej szkole lub placówce,
    - d/ członkiem zespołu przedmiotowego może być także nauczyciel akademicki posiadający przygotowanie z zakresu danego przedmiotu.

§ 10 EGZAMINY EKSTERNISTYCZNE

1. W ZSM przeprowadza się egzaminy eksternistyczne, umożliwiające uzyskanie dyplomu ukończenia Szkoły Muzycznej II stopnia.
2. Egzamin eksternistyczny obejmuje:
  - a/ egzaminy z zajęć edukacyjnych objętych ramowym planem nauczania,
  - b/ egzamin dyplomowy
3. Do 30 września należy złożyć następujące dokumenty:
  - a/ podanie o dopuszczenie do egzaminu eksternistycznego
  - b/ świadectwo ukończenia szkoły średniej lub świadectwo dojrzałości
  - c/ świadectwo lub inny dokument, stanowiące podstawę zwolnienia z całości lub części egzaminów
  - d/ informacje o dotychczasowej działalności artystycznej w dziedzinie sztuki zgodnie z kierunkiem kształcenia szkoły
4. Dla przeprowadzenia egzaminów, dyrektor szkoły powołuje komisję egzaminacyjną i wyznacza jej przewodniczącego.
5. Przewodniczący komisji powołuje spośród członków komisji zespoły egzaminacyjne.
6. W skład zespołu egzaminacyjnego wchodzi: osoba egzaminująca, która jest nauczycielem danej specjalności, oraz 1- 2 nauczycieli tej samej lub pokrewnej specjalności.
7. O dopuszczeniu do egzaminów, oraz o zwolnieniu z całości lub części egzaminów, rozstrzyga komisja na podstawie dokumentów
8. Egzaminy przeprowadzane są w formie pisemnej, ustnej lub praktycznej. Formę poszczególnych egzaminów określa zespół egzaminacyjny.
9. Tematy egzaminów opracowuje egzaminator, a zatwierdza przewodniczący komisji.
10. Tematy egzaminów pisemnych i ustnych objęte są zasadą ochrony tajemnicy służbowej.
11. Ocenę z egzaminu przeprowadzonego w formie pisemnej proponuje osoba egzaminująca, a zatwierdza przewodniczący komisji. Osoba egzaminująca opatruje każdą pracę recenzją, która jest uzasadnieniem oceny
12. Ocenę z egzaminu przeprowadzonego w formie ustnej i praktycznej proponuje i uzasadnia osoba egzaminująca, uzgadniając ją z pozostałymi członkami zespołu egzaminacyjnego.
13. Oceny z egzaminów wpisane są do protokołu egzaminacyjnego oraz indeksu osoby zdającej.

14. Osoba, która nie zgłosiła się na egzamin w wyznaczonym terminie, lub od niego odstąpiła albo otrzymała ocenę niedostateczną, może przystąpić do egzaminu ponownie za zgodą komisji w terminie wyznaczonym przez komisję.
15. W uzasadnionych przypadkach osoba zdająca ma prawo przystąpić do dalszej części egzaminów przed inną komisją w wybranej przez siebie szkole lub wskazanej przez ministra do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.
16. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić osoba, która otrzymała oceny pozytywne ze wszystkich zajęć edukacyjnych będących w ramowym planie nauczania szkoły.
17. Egzamin dyplomowy przeprowadza się według odrębnych przepisów.
18. Osoba, która złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin dyplomowy, otrzymuje dyplom ukończenia szkoły z klauzula 'dla eksterna'.
19. Okres liczony od rozpoczęcia do zakończenia składania egzaminu eksternistycznego nie powinien przekraczać 3 lat.
20. Opłata za każdy egzamin z poszczególnych zajęć edukacyjnych oraz za każdą część egzaminu dyplomowego wynosi 30 zł. Osoba przystępująca do egzaminu lub danej części egzaminu dyplomowego wnosi opłatę na rachunek bankowy wskazany przez dyrektora szkoły.
21. Nadzór pedagogiczny nad egzaminem eksternistycznym sprawuje Minister do spraw kultury i dziedzictwa narodowego.

§ 11

INFORMOWANIE PROCEDURACH PRZEPROWADZANIA EGZAMINU GIMNAZJALNEGO, MATURALNEGO I DYPLOMOWEGO.

1. Uczeń zostaje poinformowany o sposobie przeprowadzania egzaminu dyplomowego przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów wchodzących w skład egzaminu dyplomowego najpóźniej do 30 września roku szkolnego, w którym przystępuje on do egzaminu.
2. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów są zobowiązani poinformować uczniów klas programowo najwyższych o zakresach treści programów nauczania, stanowiących podstawę układania tematów egzaminacyjnych najpóźniej na 5 miesięcy przed datą egzaminów.
3. Uczeń zostaje poinformowany o sposobie przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i maturalnego przez przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego lub jego zastępcę oraz nauczycieli przedmiotów wchodzących w skład egzaminu, najpóźniej do 30 września roku szkolnego, w którym przystępuje on do egzaminu.
4. Harmonogram przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i maturalnego umieszczany jest na specjalnej tablicy ogłoszeń, znajdującej się obok sekretariatu szkoły
5. Rodzice są informowani o sposobie i trybie przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i maturalnego na zebraniach, nie później niż do 31 października roku szkolnego, w którym przystępują do egzaminu.

§ 12
SYSTEM OCENIANIA W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

Szczegółowe zasady oceniania w zakresie przedmiotów ogólnokształcących regulują przedmiotowe systemy oceniania dla:

- a) przedmiotów humanistycznych (zał.1),
- b) przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (zał.2),
- c) języków obcych (zał.3),
- d) wychowania fizycznego (zał. 4).

Zasady oceniania z przedmiotów religia i etyka określają odrębne przepisy.

§ 13
SYSTEM OCENIANIA W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MUZYCZNYCH

Szczegółowe zasady oceniania w zakresie przedmiotów muzycznych regulują przedmiotowe systemy oceniania dla:

- a) sekcji teorii (zał.5),
- b) sekcji instrumentów klawiszowych i harfy (zał.6),
- c) sekcji instrumentów smyczkowych i gitary (zał.7),
- d) sekcji instrumentów dętych i perkusji (zał.8),
- e) wydziału rytmiki i wydziału wokalnego (zał.9).

Załącznik nr 1 do WSO

Przedmiotowy system oceniania z przedmiotów humanistycznych

Oceniając ucznia, bierzemy pod uwagę :

1. Jego pracę.
2. Umiejętności.
3. Wiedzę.

Na ocenę semestralną składają się oceny cząstkowe uzyskane z:

- Prac klasowych;
- Prac domowych;
- Aktywności na lekcji;
- Pracy indywidualna i w zespołach;
- Podejmowanych przez ucznia dodatkowych zadań;
- Odpowiedzi ustnych;
- Czytania ze zrozumieniem;

Nieprzygotowania do lekcji

- Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji dwa razy w semestrze.
- Za kolejne (trzecie) otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole uczeń uzgadnia z nauczycielem termin nadrobienia zaległości.

Prace pisemne i sprawdziany

- Prace klasowe są zapowiedziane najpóźniej na tydzień przed ich pisaniem.
- Sprawdziany z trzech ostatnich lekcji (kartkówki) nauczyciel przeprowadza bez wcześniejszego informowania uczniów.

Poprawianie ocen

- Poprawie podlegają dłuższe prace pisemne klasowe i domowe (termin do uzgodnienia z nauczycielem).
- Nie można poprawiać testów, kartkówek oraz krótkich zadań domowych.
- Za ściąganie na pracy klasowej lub kartkówce uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Prace klasowe i sprawdziany ocenianie są procentowo wg ilości uzyskanych punktów zgodnie z obowiązującą w ZSM skalą.

Ocenę celującą ze sprawdzianu otrzymuje uczeń, który napisał cały sprawdzian na ocenę bardzo dobrą i wykonał zadanie na ocenę celującą.

Załącznik nr 2 do WSO

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

Formy kontrolowania wiedzy w czasie trwania semestru:

- 1) prace klasowe – prace dwugodzinne, z materiału obejmującego cały dział; zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem (matematyka),
- 2) sprawdziany- prace godzinne, z części aktualnie przerabianego materiału; zapowiedziane z dwutygodniowym wyprzedzeniem (geografia, chemia, biologia, fizyka)
- 3) kartkówki-krótkie prace 10-15 minutowe z ostatnich trzech lekcji,
- 4) odpowiedzi ustne,
- 5) zadania domowe,
- 6) praca na lekcji,
- 7) prace dodatkowe (zadania o podwyższonym stopniu trudności, samodzielnie opracowane i referowane tematy, itp.)

Uczeń powinien zaliczyć w ciągu jednego semestru wszystkie prace klasowe z matematyki (3-4).

Nieobecność na pracy kontrolnej nie zwalnia ucznia z obowiązku zaliczenia materiału w formie pisemnej lub ustnej. Brak oceny z danej pracy kontrolnej jest równoznaczny z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

Uczeń ma prawo 2 razy w ciągu semestru być nieprzygotowanym do lekcji.

Prace klasowe i sprawdziany ocenianie są procentowo wg ilości uzyskanych punktów zgodnie z obowiązującą w ZSM skalą.

Ocenę celującą z pracy pisemnej otrzymuje uczeń, który oprócz zadań obowiązkowych rozwiązał zadanie dodatkowe o podwyższonym stopniu trudności.

Ocena semestralna

Podstawą do wystawienia oceny semestralnej i rocznej są prace pisemne oraz ustne odpowiedzi. W semestrze uczeń może poprawić prace pisemne, w ciągu dwóch tygodni od otrzymania sprawdzonej pracy lub w innym terminie ustalonym z nauczycielem. Uczeń nie ma możliwości poprawy kartkówek.

Ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.

Uczeń powinien uzyskać przynajmniej 4 oceny w ciągu semestru z każdego przedmiotu. Mniejsza ilość ocen spowoduje nieklasyfikowanie z danego przedmiotu.

Sposób udostępniania do wglądu uczniom i rodzicom poprawionych sprawdzianów i prac klasowych

Uczniowie otrzymują poprawione prace kontrolne w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym praca została napisana. Nauczyciel zobowiązany jest do omówienia wyników oraz uzasadnienia wystawionej oceny. Uczniowie otrzymują prace do domu.

Prace klasowe z matematyki są przechowywane przez nauczyciela i są do wglądu na każdym zebraniu z rodzicami. Na życzenie ucznia lub rodziców prace mogą być wypożyczone do domu.

Załącznik nr 3 do WSO

Przedmiotowy system oceniania z języków obcych w ZSM w Szczecinie

Ocenie podlegają:

1. testy pisemne (2-3 w semestrze)
2. odpowiedzi ustne z ostatnich 1-3 jednostek lekcyjnych
3. tzw. kartkówki z 1-3 ostatnich jednostek lekcyjnych
4. zadania domowe pisemne i ustne
5. prace pisemne obowiązkowe dla wszystkich uczniów
6. ćwiczenia gramatyczne z poszczególnych zagadnień
7. praca i aktywność na lekcjach

Testy, sprawdziany i tzw. kartkówki ocenianie są procentowo wg ilości uzyskanych punktów zgodnie z obowiązującą w ZSM skalą.

Uczeń, który nie pisał testu z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z testu jest zobowiązany w ciągu 2 tygodni umówić się z nauczycielem w celu zaliczenia danej partii materiału pisemnie lub ustnie. Ostateczny termin zaliczenia może być w wyjątkowych przypadkach ustalony z nauczycielem w ciągu semestru.

Przy ocenie zadań domowych nauczyciel może sprawdzić, czy praca została wykonana samodzielnie, zadając pytania. Dotyczy to zwłaszcza zadań, do których klucz znajduje się w podręczniku.

Prace pisemne i zadania gramatyczne powinny zostać oddane w ustalonym wcześniej terminie. Uczeń, który nie dotrzymał terminu otrzymuje ocenę niedostateczną.

Praca i aktywność na lekcjach (lub jej brak) oceniana jest umownie plusem (+) lub minusem (-).

Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania dwa razy w ciągu semestru, jednak powinien to zrobić na początku lekcji, przed przystąpieniem do sprawdzania przygotowania ucznia do lekcji.

Uczeń mający 50% lub więcej nieobecności na zajęciach nie może być sklasyfikowany. Jeśli są to nieobecności usprawiedliwione uczeń ma prawo do zaliczenia materiału po uzgodnieniu z nauczycielem.

Nauczyciel nie ma obowiązku dodatkowego sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia, któremu grozi ocena niedostateczna lub niższa od oczekiwanej na koniec semestru.

Ocena semestralna i roczna wystawiana jest na podstawie ocen cząstkowych jako ich wypadkowa. Najwyższą wartość mają oceny z testów pisemnych oraz ustnych odpowiedzi.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Ocena celująca:

- Spełnienie wymagań ponadprogramowych w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie,
- posługiwanie się wykraczającym poza obowiązkowe słownictwem i stosowanie różnorodnych form gramatycznych,
- spełnienie wszystkich obowiązkowych wymagań (patrz wyżej),
- bezbłędna fonetyka.

Ocena bardzo dobra:

- rozumienie trudniejszych tekstów i dialogów ze słuchu, tekstów pisanych, a także wypowiedzi zawierających niezrozumiałe elementy, których znaczenia można się domyślić z kontekstu w różnych warunkach odbioru (rozmowa telefoniczna, komunikat na dworcu),
- formułowanie płynnych i spójnych wypowiedzi z zastosowaniem wymaganego na danym poziomie nauczania słownictwa na określone tematy z życia codziennego z zastosowaniem odpowiednich form gramatycznych,
- umiejętność inicjowania, podtrzymywania i zakończenia rozmowy,

- poprawna fonetyka,
- bezbłędne pod względem gramatycznym, ortograficznym i interpunkcyjnym formułowanie wypowiedzi pisemnej na odpowiednim dla danej grupy poziomie,
- spełnienie wszystkich obowiązkowych wymagań (patrz wyżej).

Ocena dobra:

- rozumienie tekstów i dialogów ze słuchu, tekstów pisanych, a także wypowiedzi zawierających niezrozumiałe elementy, których znaczenia można się domyślić z kontekstu w różnych warunkach odbioru (rozmowa telefoniczna, komunikat na dworcu),
- dość swobodne formułowanie wypowiedzi z zastosowaniem wymaganego na danym poziomie nauczania słownictwa na określone tematy z życia codziennego z zastosowaniem odpowiednich form gramatycznych,
- opanowanie i stosowanie poznanych struktur gramatycznych i językowych,
- umiejętność właściwego reagowania na wypowiedź rozmówcy,
- formułowanie wypowiedzi pisemnej w odpowiednich dla danej grupy formie z nielicznymi błędami gramatycznymi, ortograficznymi i leksykalnymi nie zakłócającymi rozumienia.

Ocena dostateczna:

- rozumienie i stosowanie tylko niezbędnych dla danego poziomu nauczania środków leksykalnych, form gramatycznych,
- formułowanie prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych na dane tematy, zawierających jednak błędy gramatyczne, ortograficzne i leksykalne pozwalające zrozumieć tekst,
- spełnienie wszystkich obowiązkowych wymagań (patrz wyżej).

Ocena dopuszczająca:

- częściowe rozumienie i stosowanie niezbędnych dla danego tematu środków leksykalnych, form gramatycznych pozwalające na poznawanie nowych,
- opanowanie podstawowego słownictwa i form gramatycznych umożliwiające jego rozszerzanie,
- spełnienie podstawowych warunków zaliczenia – obecność na testach, oddanie obowiązkowych prac pisemnych.

Ocena niedostateczna:

- brak rozumienia podstawowych wypowiedzi ustnych i pisemnych uniemożliwiający dalsze postępy,
- brak obowiązkowych zadań pisemnych, nieobecność lub oceny niedostateczne z testów,
- brak znajomości podstawowego słownictwa uniemożliwiający kontynuowanie nauki.

Załącznik nr 4 do WSO

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA WYCHOWANIE FIZYCZNE

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

1. Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą.
2. Aktywnie uczestniczy w życiu sportowym, bądź też w innych formach działalności związanych z kulturą fizyczną na terenie szkoły.
3. Zajmuje punktowe miejsca w zawodach międzyszkolnych na szczeblu gminnym, miejskim, rejonowym i wyższym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. Całkowicie opanował materiał programowy.
2. Jest bardzo sprawny fizycznie.
3. Ćwiczenia wykonuje właściwą techniką, pewnie, w odpowiednim tempie i dokładnie, zna założenia taktyczne i przepisy dyscyplin sportowych zawartych w programie.
4. Posiada duże wiadomości w zakresie kultury fizycznej i umiejętnie je wykorzystuje w praktycznym działaniu.
5. Systematycznie doskonali swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu.
6. Jego postawa, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzi najmniejszych zastrzeżeń.
7. Bierze aktywny udział w zajęciach SKS i zawodach sportowych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

1. W zasadzie opanował materiał programowy.
2. Dysponuje dobrą sprawnością motoryczną.
3. Ćwiczenia wykonuje prawidłowo, lecz nie dość lekko i dokładnie, z małymi błędami technicznymi.
4. Posiada wiadomości i potrafi je wykorzystać w praktyce za pomocą nauczyciela.
5. Wskazuje stałe i dość dobre postępy w usprawnianiu.
6. Jego postawa i stosunek do kultury fizycznej nie budzą większych zastrzeżeń.
7. Bierze udział w zajęciach pozalekcyjnych.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. Opanował materiał programowy na przeciętnym poziomie ze znacznymi lukami.
2. Dysponuje przeciętną sprawnością motoryczną.
3. Ćwiczenia wykonuje niepewnie, z większymi błędami technicznymi.
4. W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a tych które posiada nie potrafi wykorzystać w praktyce.
5. Wykazuje małe postępy w usprawnianiu.
6. Nie bierze udziału w zajęciach pozalekcyjnych, wykazuje brak zainteresowania nimi.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

1. Nie opanował materiału programowego w stopniu dostatecznym i ma duże luki.
2. Jest mało sprawny motorycznie.
3. Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi.

4. Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej, wykazuje brak nawyków higienicznych.
5. Nie jest pilny i wykazuje nikłe postępy w usprawnieniu fizycznym.
6. Ma niechętny stosunek do zajęć.
7. Unika zajęć pozalekcyjnych z kultury fizycznej.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

1. Jest daleki od spełnienia wymagań stawianych przez program.
2. Ma bardzo niską sprawność motoryczną.
3. Wykonuje jedynie najprostsze ćwiczenia i w dodatku z rażącymi błędami.
4. Charakteryzuje się praktyczną niewiedzą w zakresie wychowania fizycznego.
5. Ma lekceważący stosunek do zajęć i nie wykazuje żadnych postępów w usprawnieniu.
6. Na zajęciach wychowania fizycznego wykazuje duże i rażące braki w zakresie wychowania, jego stosunek do przedmiotu jest niechętny.
7. Odmawia udziału w zajęciach pozalekcyjnych w zakresie kultury fizycznej.

Załącznik nr 5 do WSO

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA SEKCJA TEORII

Podstawą do klasyfikacji są zasady zawarte w PSO.

Przedmioty:

1. Kształcenie słuchu	4. Historia muzyki z literaturą
2. Zasady muzyki	5. Harmonia
3. Literatura muzyczna	6. Formy muzyczne

1. Każdy nauczyciel teorii w ZSM może udostępnić uczniom i rodzicom swój adres e-mail w celu sprawniejszej organizacji pracy dydaktycznej i wychowawczej. Korespondencja taka powinna dotyczyć:

- informacji związanych z organizacją zajęć np. terminy sprawdzianów, zaliczeń
- terminów w jakich nauczyciel jest do dyspozycji rodziców i uczniów poza godzinami lekcyjnymi

1.2 W żadnym wypadku nauczyciel nie może:

- drogą mailową dokonywać zaliczeń materiału
- klasyfikować ucznia na semestr jedynie na podstawie kontaktu przez e-mail
- drogą mailową informować rodzica (prawnego opiekuna) o problemach dydaktycznych i wychowawczych ucznia

1.3 W żadnym wypadku rodzic nie może drogą mailową:

- usprawiedliwiać nieobecności ucznia
- domagać się uzasadnienia oceny lub podania wyników nauczania ucznia

1.4 W żadnym wypadku uczeń nie może drogą mailową:

- zawiadamiać o swojej nieobecności na lekcji lub usprawiedliwiać jej
- domagać się materiałów dydaktycznych od nauczyciela

1.5 Kontakt drogą mailową jest pomocniczym narzędziem i stanowi ułatwienie współpracy nauczycieli z uczniami i rodzicami.

2. Formy kontrolowania wiedzy i umiejętności w czasie trwania semestru

a/ literatura muzyczna, historia muzyki z literaturą, harmonia, formy muzyczne, zasady muzyki:

- obowiązkowe sprawdziany (oparte o jednolite kryteria, zgodne z obowiązującymi programami nauczania) dla uczniów na zakończenie cyklu kształcenia przedmiotów harmonia i formy muzyczne, historia muzyki z literaturą
- obowiązkowy sprawdzian na zakończenie cyklu kształcenia przedmiotów literatura muzyczna i zasady muzyki (w drugiej klasie).
- prace klasowe – czas trwania jedna godzina lekcyjna (dwie godziny lekcyjne – dotyczy przedmiotu formy muzyczne), z materiału obejmującego cały dział, zapowiedziane z dwutygodniowym wyprzedzeniem
- sprawdziany – czas trwania do jednej godziny lekcyjnej, z części aktualnie przerabianego materiału, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem
- kartkówki – krótkie, czas trwania od 5 – 15 minut, z trzech ostatnich tematów, nie zapowiadane
- odpowiedzi ustne – z trzech ostatnich tematów
- ćwiczenia praktyczne – dotyczy przedmiotu harmonia

- zadania domowe
- praca na lekcji

b/ kształcenie słuchu:

- obowiązkowe sprawdziany (oparte o jednolite kryteria, zgodne z obowiązującymi programami nauczania), zgodnie z ustalonym harmonogramem dla całego cyklu kształcenia po I semestrze w kolejnych latach nauczania
- obowiązkowy sprawdzian na zakończenie drugiej klasy
- prace pisemne
- odpowiedzi ustne
- ćwiczenia praktyczne
- zadania domowe
- praca na lekcji

3. Uczeń powinien zaliczyć w trakcie semestru przewidziane obowiązkowe sprawdziany i prace klasowe, nieobecność nie zwalnia ucznia z obowiązku zaliczenia materiału w formie pisemnej lub ustnej. Uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał w najbliższym lub w wyznaczonym przez nauczyciela terminie.

4. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru być nieprzygotowanym do lekcji.

5. Uczniowie otrzymują poprawione prace, sprawdziany w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym praca została napisana, nauczyciel jest zobowiązany do omówienia wyników oraz uzasadnienia postawionej oceny. Prace są przechowywane przez nauczyciela i mogą być udostępnione rodzicom uczniów podczas wywiadówek.

6. Wymagania z przedmiotów są zgodne

- z osiągnięciami uczniów zawartymi w podstawach programowych wymienionych przedmiotów
- z obowiązującym w szkole programami nauczania

7. Ocenianie jest zgodne z kryteriami oceniania zawartymi w obowiązujących programach nauczania wymienionych przedmiotów.

8. Podstawą do wystawienia ocen semestralnych są oceny cząstkowe, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce. Uczeń powinien uzyskać co najmniej cztery oceny w ciągu semestru.

9. W przypadku braku odpowiedniej ilości ocen cząstkowych w trakcie semestru uczeń może być nieklasyfikowany zgodnie z obowiązującymi postanowieniami WSO.

10. Sposób uzyskania oceny końcowej zawarty w tabeli poniżej:

Przedmiot	Sposób uzyskania oceny końcowej
Kształcenie słuchu	Po klasie I, III, IV, V, VI na wydziale instrumentalnym i rytmiki oraz po klasie I, II, III, IV na wydziale wokalnym – na podstawie ocen cząstkowych; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.
	Po klasie II na wydziale instrumentalnym i rytmiki – ocena uzyskana z obowiązkowego sprawdzianu przeprowadzonego na zakończenie klasy drugiej i ocen cząstkowych.
Literatura muzyczna i zasady muzyki	Po klasie I – na podstawie ocen cząstkowych; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.
	Po klasie II – ocena uzyskana z obowiązkowego sprawdzianu przeprowadzonego na zakończenie klasy drugiej i ocen cząstkowych
Harmonia	Po klasie III i IV na wydziale instrumentalnym i rytmiki oraz po klasie II, III na wydziale wokalnym, na podstawie ocen cząstkowych; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.
Formy muzyczne	Po klasie V i VI na wydziale instrumentalnym i rytmiki oraz po klasie III, IV na wydziale wokalnym, na podstawie ocen cząstkowych; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.
Historia muzyki z literaturą	Po klasie III, IV, V na wydziale instrumentalnym i rytmiki oraz po klasie I, II, III na wydziale wokalnym, na podstawie ocen cząstkowych; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.
	Po klasie VI na wydziale instrumentalnym i rytmiki oraz po klasie IV na wydziale wokalnym, na podstawie ocen cząstkowych i oceny uzyskanej z obowiązkowego sprawdzianu znajomości literatury muzycznej; zgodnie z wymienionymi wyżej formami kontrolowania wiedzy w trakcie semestru, ocena powinna uwzględniać możliwości ucznia, jego stosunek do przedmiotu oraz poczynione postępy w nauce.

Załącznik nr 6 do WSO

Przedmiotowy system oceniania sekcji instrumentów klawiszowych i harfy

I. Efekty osiągnięć uczniów są oceniane podczas:

1. Przesłuchań technicznych(klasy fortepianu głównego, akordeonu głównego)

- w XI (I semestr)
- w IV (II semestr),

które ocenia komisja w składzie co najmniej 3- osobowym stosując skalę punktową od 0-25 pkt.

2. Przesłuchań programowych

- koniec I semestru
- koniec II semestru (egzamin promocyjny),

które ocenia komisja w składzie co najmniej 3-osobowym stosując skalę punktową od 0-25.

4.Przesłuchań obowiązkowego utworu dla poszczególnych poziomów klas fortepianu głównego.

3.Oceniania bieżącego, którego dokonuje nauczyciel prowadzący poprzez miesięczny wpis w dzienniku.

II. Egzaminy techniczne

Fortepian główny

Kl. VI OSM, VI SM - egzamin dyplomowy techniczny (gamy pasaże wg 4 zestawów).

Kl. I OSM, I SM - gamy: C, G, D, A, a, e, h, fis + obowiązkowa etiuda + czyt. a' vista.

Kl. II OSM, II SM - gamy: F, B, Es, d, g, c + C w polirytmii 2/3 i 3/2 + polirytmia 4/3 i 4/3.

Kl. III OSM,III SM - gamy: C, G, D, A, a, e, h, fis + gamy w pozycji podwójnych oktav osobno przez 2 oktav, pasaże w podwójnych oktavach osobno przez 2 oktav .

Kl. IV OSM,IV SM - gamy: F, B, Es, d, g, c + gamy w podwójnych oktavach, pasaże w podwójnych oktavach + gamy w podwójnych tercjach osobno przez 2 oktav

Kl. V OSM,V SM- gamy: C, G, D, A,a, e, h, fis + pasaże w podwójnych oktavach + pasaże septymowe zmniejszone oraz dominantowo – septymowe w podwójnych oktavach + gamy chromatyczne w podwójnych oktavach + hymn.

Akordeon

Gamy i utwór obowiązkowy + czytanie a' vista:

kl. I OSM, I SM – gamy: dur, moll + S. Pawin – Etiuda C-dur;

kl. II SM – gamy: dur, moll + L. van Beethoven – Sonatina G-dur cz. II Romanza;

kl. III SM – gamy: dur, moll + J. S. Bach – Aria C-dur;

kl. IV OSM, IV SM – gamy: dur, moll + P. Zilcher – Gavotte;

kl. V SM – gamy: dur, moll + J. S. Bach – Chorał a-moll;

załącznik programu przesłuchań technicznych akordeonu dla poszczególnych klas.

Przesłuchania techniczne dla fortepianu na wydziale rytmiki, harfy głównej i obowiązkowej, fortepianu obowiązkowego są elementem składowym przesłuchań programowych i egzaminów promocyjnych (2 pary gam i pasaży).

III. Przesłuchania utworu obowiązkowego

Fortepian główny:

Klasa I – obowiązkowa etiuda - I semestr, ma miejsce podczas przesłuchań technicznych.

II semestr- kwiecień

Klasa I – utwór kantylenowy

Klasa II – etiuda z problemem dla obydwu rąk

Klasa III – miniatura taneczna

Klasa IV – utwór dowolny

Klasa V- ettiuda wirtuozowska

Akordeon:

Klasa I – etiuda;

Klasa II – II część sonatiny;

Klasa III – utwór J. S. Bacha;

Klasa IV – utwór P. Zilchera;

Klasa V – utwór J. S. Bacha.

IV. Ogólne zasady oceniania

Ocena niedostateczna.

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie zrealizował zaplanowanego programu i nie rokuje nadziei na dalszy rozwój.

Ocena dopuszczająca.

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował materiału nauczania danej klasy, lecz istnieje możliwość nadrobienia zaległości w toku dalszej pracy.

Oceny niedostateczna i dopuszczająca nie promują ucznia z przedmiotu głównego.

Wymagania podstawowe (ocena dostateczna).

Ocenę tę otrzymuje uczeń za grę z wyraźnymi brakami technicznymi i muzycznymi, ale z zaletami na postęp w dalszej nauce. Jest w stanie opanować program egzaminacyjny pamięciowo i choć wykonuje go z potknięciami, potrafi dokończyć wykonywane utwory.

Wymagania rozszerzone (ocena dobra).

Ocenę tę otrzymuje uczeń za grę prawie bezbłędną technicznie, dość interesującą od strony technicznej, choć z pewnymi niedociągnięciami.

Wymagania pełne (ocena bardzo dobra).

Ocenę tę otrzymuje uczeń za grę bezbłędną technicznie i interesującą od strony muzycznej.

Wymagania wykraczające (ocena celująca).

Ocenę tę otrzymuje uczeń za grę perfekcyjną technicznie i fascynującą od strony muzycznej, prezentuje poziom rzadko spotykany w szkole. Bierze udział i jest laureatem przesłuchań makroregionalnych oraz konkursów ogólnopolskich, międzynarodowych. Bierze aktywny udział w działalności koncertowej szkoły.

V. Przesłuchania programowe.

Odbywają się w formie zamkniętej przed komisją. Mają charakter porównawczy.

Wynik przesłuchania, praca i postawa ucznia w ciągu semestru oraz jego rozwój (w stosunku do zdolności i możliwości) wpływają na ocenę semestralną wystawianą przez nauczyciela prowadzącego.

FORTEPIAN GŁÓWNY

I OSM i I SM: (etiuda + utwór dowolny)

II OSM i II SM: (etiuda na lewą rękę, wolna część sonaty. utwór dowolny).

III OSM i III SM: (etiuda oktawa, dwie części suity barokowej lub innej formy polifonicznej poza preludium i fugą, utwór dowolny).

IV OSM i IV SM: (etiuda na podwójne dźwięki, wariacje lub allegro sonatowe lub rondo, utwór dowolny).

V OSM i V SM (sonata w całości).

ORGANY

Kl. I: utwór polifoniczny (J. S. Bach, Pachelbel, Krebs, Buxtehude), utwór dowolny – romantyzm, współczesność).

kl. II: J. S. Bach: Preludium i fuga lub samo preludium, utwór przedbachowski, utwór dowolny – romantyzm, współczesność.

kl. V SM: J. S. Bach: Preludium i fuga, preludium chorałowe z głosem solowym, utwór dowolny – romantyzm, współczesność.

kl. VI SM – Preludium i fuga, utwór przedbachowski, preludium chorałowe z głosem solowym, utwór dowolny – romantyzm, współczesność.

AKORDEON

Kl. I OSM, I SM: etiuda, utwór dowolny.

Kl. II SM: etiuda, utwór dowolny.

Kl. III SM: etiuda, sonatina cz. II (wolna), utwór dowolny.

kl. IV OSM: IV SM: etiuda, polifonia, utwór dowolny.

kl. V SM: forma cykliczna (minimum II części cyklu).

HARFA (techniczne i programowe)

Kl. I SM: gama durowa przez 2 oktawy, trójdźwięki z przewrotami, D z przewrotami, akordy rozłożone, etiuda , utwór dowolny.

Kl. II SM: gama durowa i mollowa bemolowa, pasaże przez 4 oktawy z przewrotami, akordy arpeggio, secco, pasaże: dominantowo-septymowy i zmniejszony, etiuda - technika palcowa, utwór epoki baroku, utwór dowolny.

Kl. III SM

FORTEPIAN NA WYDZIALE RYTMIKI (techniczne i programowe)

Kl. I-V: dwie pary gam i pasaży.

dwa dowolnie wybrane przez nauczyciela utwory.

KL. VI : dwie pary gam

cała sonata lub dwie części sonaty i utwór dowolnie wybrany

FORTEPIAN OBOWIĄZKOWY (techniczne i programowe)

Dwie pary gam i pasaży

Dwa dowolnie wybrane przez nauczyciela utwory.

VI. Ocena z egzaminu promocyjnego jest wystawiana komisyjnie, Wymagania egzaminacyjne są zgodne z programem nauczania.

VII. Fortepian obowiązkowy jest przedmiotem praktycznym. Elementy brane pod uwagę przy ocenianiu ucznia:

- realizacja i jakość wymagań programowych,
- ilość przerobionych pozycji repertuarowych,
- zauważalne postępy ucznia w ramach jego możliwości,
- zaangażowanie, współpraca z nauczycielem, systematyczność pracy, uczęszczanie na lekcje,
- wykonanie programu na sprawdzianie semestralnym.

Oceną promującą ucznia z fortepianu obowiązkowego jest ocena w skali dopuszczający-celujący.

Przy wystawianiu ocen semestralnych bierze się pod uwagę oceny cząstkowe oraz wynik przesłuchania semestralnego lub końcoworocznego. Uczeń może być nieklasyfikowany, jeśli usprawiedliwia swoje nieobecności zgodnie ze Statutem Szkoły.

Załącznik nr 7 do WSO

Przedmiotowy system oceniania – sekcja instrumentów smyczkowych

i gitary

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego które ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć instrumentalnych (wykonawczych
- pomoc w dążeniu do samodzielnego planowania rozwoju
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- informowanie rodziców o postępach i trudnościach edukacyjnych dziecka
- umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawcze

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- formułowanie przez nauczyciela wymogów edukacyjnych niezbędnych do uzyskania określonych ocen śródrocznych i końcoworocznych
- przeprowadzanie egzaminów technicznych, koncertów półrocznych, przesłuchań z utworu obowiązkowego ustalonego w ramach sekcji dla każdego instrumentu i danej klasy (skrzypce, altówka, wiolonczela, kontrabas, gitara – klasy I-V)
- przeprowadzanie egzaminów promocyjnych

Wszystkie ww przesłuchania odbywają się klasami w określonych terminach, dając możliwość porównania umiejętności techniczno-artystycznych poszczególnych uczniów. Nieobecność(usprawiedliwiona) ucznia nie powoduje zwolnienia z przesłuchania. W takim przypadku należy wyznaczyć inny termin. Wyjątek stanowi długotrwała niezdolność ucznia do ćwiczeń na instrumencie i tylko w tym wypadku ocenę śródroczną i promocyjną może wystawić nauczyciel przedmiotu głównego na podstawie zaobserwowanych dokonań muzycznych swojego ucznia.

Wszystkie komisyjne przesłuchania tj. przesłuchania techniczne, koncerty półroczne, utwory obowiązkowe, egzaminy promocyjne są oceniane w skali od 0 do 25 pkt.

SKALA OCEN

- 25 pkt** – stopień celujący
- 21-24 pkt** – stopień bardzo dobry
- 16-20 pkt** – stopień dobry
- 13-15 pkt** – stopień dostateczny
- 11-12 pkt** – stopień dopuszczający (z przedmiotu głównego ocena dopuszczająca jest oceną niepromującą)
- do 10 pkt** – stopień niedostateczny (j.w.)

KRYTERIA OCEN

OCENA CELUJĄCA

- materiał opanowany przez ucznia wykracza poza program nauczania danej klasy
- uczeń osiągnął sukcesy na konkursach i przesłuchaniach regionalnych lub ogólnopolskich
- zdecydowanie wyróżnia się na tle szkoły

OCENA BARDZO DOBRA

- uczeń opanował pełen zakres umiejętności i wiedzy określony programem nauczania
- prezentuje grę bezbłędną pod względem technicznym i interesującą od strony muzycznej

OCENA DOBRA

- uczeń opanował materiał nauczania w danej klasie
- gra ucznia jest poprawna pod względem technicznym i muzycznym

OCENA DOSTATECZNA

- uczeń opanował materiał przewidziany programem w stopniu umożliwiającym dalsze postępy w nauce gry na instrumencie
- prezentuje grę z niedociągnięciami technicznymi i muzycznymi

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

uczeń nie opanował materiału nauczania. Ocena dopuszczająca jest oceną niepromującą.

PROGRAM PRZESŁUCHAŃ TECHNICZNYCH

SKRZYPCE

1 para gam (każdego roku inna)
sposoby smyczkowania, dwudźwięki i pasaże
2 etiudy lub kaprysy na skrzypce solo

ALTÓWKA

1 para gam (każdego roku inna)
sposoby smyczkowania
2 etiudy lub kaprysy na altówkę solo

WIOLONCZELA

1 para gam (każdego roku inna)
sposoby smyczkowania
2 etiudy lub kaprysy na wiolonczelę solo

KONTRABAS

1 para gam (każdego roku inna)
sposoby smyczkowania
2 etiudy lub kaprysy na kontrabas solo

Wszystkich uczniów klas III, IV, V obowiązuje na przesłuchaniach technicznych czytanie nut a'vista oraz wykonanie fragmentów studiów orkiestrowych.

GITARA

Para gam równoległych (co roku inna)
2 etiudy o wyraźnie sprecyzowanych problemach technicznych
Od klasy II – czytanie nut a'vista

Przesłuchania techniczne odbywają się w drugiej połowie listopada każdego roku szkolnego.

KONCERTY PÓLROCZNE I EGZAMINY PROMOCYJNE

SKRZYPCE

I semestr

Sonata – barokowa w klasach I-II

Sonata – klasyczna, romantyczna w kl III-V

Utwór dowolny

II semestr

G. Ph. Telemann- Fantazja – klasy I-II

J.S. Bach – Sonaty, Partity na skrzypce solo w klasach III-V

Koncert

Utwór dowolny

ALTÓWKA

I semestr

Sonata – barokowa w klasach I-II

Sonata – klasyczna, romantyczna w kl III-V

Utwór dowolny

II semestr

G. Ph. Telemann- Fantazja – klasy I-II

J.S. Bach – Suity w opracowaniu na altówkę w klasach III-V

Koncert

Utwór dowolny

WIOLONCZELA

I semestr

Sonata

Utwór dowolny

II semestr

J.S. Bach – Suity na wiolonczelę solo

Koncert

Utwór dowolny

KONTRABAS

I semestr

klasy I-III

Dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu wykonane z pamięci

Dla uczniów szczególnie uzdolnionych może być sonata barokowa (I i II cz lub III i IV)

np. A. Vivaldi, B. Marcello

Klasy IV-V

Dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu wykonane z pamięci

Sonata-dwie kontrastujące części (lub całość) wykonane z pamięci

Koncertino wykonane z pamięci- klasa IV

Koncert cz I lub II i III wykonane z pamięci – dla kl. V

Czytanie nut a vista

Fragmenty studiów orkiestrowych

II semestr

klasy I-III

Dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu wykonane z pamięci

Dla uczniów szczególnie uzdolnionych może być sonata barokowa (I i II cz lub III i IV)

np. A. Vivaldi, B. Marcello

Klasy IV-V

Dwa utwory z towarzyszeniem fortepianu wykonane z pamięci

Sonata-dwie kontrastujące części (lub całość) wykonane z pamięci

Concertino wykonane z pamięci- klasa IV

Koncert cz. I lub II i III wykonane z pamięci – dla kl. V

Czytanie nut a vista

Fragmenty studiów orkiestrowych

GITARA

Koncert półroczny- I semestr

Egzamin promocyjny- II semestr

Biorąc pod uwagę specyfikę instrumentu program ww. przesłuchań należy realizować w oparciu o program dydaktyczny opracowany przez mgr P.Pałaca

UTWÓR OBOWIĄZKOWY

Zgodnie z uchwałą podjętą na zebraniu sekcji instrumentów smyczkowych i gitary wszyscy uczniowie przystępują do wykonania utworu obowiązkowego dla danej klasy.

Przesłuchanie to, mające na celu porównanie umiejętności uczniów poszczególnych klas, odbywa się w **kwietniu każdego roku szkolnego.**

Załącznik nr 8 do WSO

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

SEKCJA INSTRUMENTÓW DĘTYCH I PERKUSJI

Ocenianie obejmuje:

- formułowanie przez nauczyciela wymogów edukacyjnych niezbędnych do uzyskania określonych ocen śródrocznych i końcoworocznych
- przeprowadzanie przesłuchań technicznych i koncertów półrocznych
- przeprowadzanie egzaminów promocyjnych

Wszystkie ww. przesłuchania odbywają się klasami instrumentalnymi w określonych terminach, dając możliwość porównania umiejętności techniczno-artystycznych poszczególnych uczniów.

Nieobecność (usprawiedliwiona) ucznia nie powoduje zwolnienia z przesłuchania. W takim przypadku należy wyznaczyć inny termin. Wyjątek stanowi długotrwała niezdolność ucznia do ćwiczeń na instrumencie i tylko w tym wypadku ocenę śródroczną i promocyjną może wystawić nauczyciel przedmiotu głównego na podstawie zaobserwowanych dokonań muzycznych swojego ucznia.

W celu bardziej precyzyjnej oceny, na zebraniu sekcji instrumentów dętych i perkusji, podjęto uchwałę o wprowadzeniu 25 punktowej skali oceniania wszystkich komisyjnych przesłuchań tj. przesłuchań technicznych, koncertów półrocznych, utworów obowiązkowych, egzaminów promocyjnych.

Egzamin promocyjny odbywa się dwóch częściach:

Cz. I - obejmuje etiudy, gamy, pasaże

Cz. II - obejmuje sonatę , utwór dowolny, koncert

SKALA OCEN

25 pkt – stopień celujący

21-24 pkt – stopień bardzo dobry

16-20 pkt – stopień dobry

13-15 pkt – stopień dostateczny

11-12 pkt – stopień dopuszczający

z przedmiotu głównego ocena dopuszczająca jest oceną niepromującą do 10 pkt – stopień niedostateczny (j.w.)

KRYTERIA OCEN

OCENA CELUJĄCA

- materiał opanowany przez ucznia wykracza poza program nauczania danej klasy
- uczeń osiągnął sukcesy na konkursach i przesłuchaniach regionalnych lub ogólnopolskich
- zdecydowanie wyróżnia się na tle szkoły

OCENA BARDZO DOBRA

- uczeń opanował pełen zakres umiejętności i wiedzy określony programem nauczania
- prezentuje grę bezbłędną pod względem technicznym i interesującą od strony muzycznej

OCENA DOBRA

- uczeń opanował materiał nauczania w danej klasie
- gra ucznia jest poprawna pod względem technicznym i muzycznym

OCENA DOSTATECZNA

- uczeń opanował materiał przewidziany programem w stopniu umożliwiającym dalsze postępy w nauce gry na instrumencie
- prezentuje grę z niedociągnięciami technicznymi i muzycznymi

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

uczeń nie opanował materiału nauczania. Ocena dopuszczająca jest oceną niepromującą.

PROGRAM PRZESŁUCHAŃ TECHNICZNYCH

FLET

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże, D 7, zm
2 etiudy (legato, staccato)

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże, D 7, zm
2 etiudy (legato, staccato)

OBÓJ

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże, D 7, zm
2 etiudy (legato, staccato)

KLARNET

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże, D 7, zm-losowane
2 etiudy (legato, staccato)

SAKSOFON

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm-losowane
2 etiudy (legato,staccato)-losowane

FAGOT

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

TRĄBKA

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

WALTORNIA

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

PUZON

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

TUBA

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

PERKUSJA

1 para gam (każdego roku inna)
pasaże,D 7,zm
2 etiudy (legato,staccato)

Przesłuchania techniczne odbywają się w drugiej połowie listopada każdego roku szkolnego.

KONCERTY PÓLROCZNE I EGZAMINY PROMOCYJNE

FLET

I semestr
Sonata – barokowa w klasach I-V
Utwór dowolny

II semestr
J.S. Bach – Sonaty
Koncert
Utwór dowolny

OBÓJ

I semestr
Sonata – barokowa w klasach III - V
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

KLARNET

I semestr
Sonata
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

SAKSOFON

I semestr
Sonata
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

FAGOT

I semestr
Sonata lub sonatina
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

TRĄBKA

I semestr
Sonata
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

WALTORNIA

I semestr
Sonata lub sonatina
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

PUZON

I semestr
Sonata lub sonatina
Utwór dowolny

II semestr
Koncert
Utwór dowolny

TUBA

I i II semestr
Utwór dowolny z towarzyszeniem fortepianu

PERKUSJA

I i II semestr
Utwory dowolne przeznaczone na werbel, ksylofon, marimbę,
wibrafon, kotły solo lub z towarzyszeniem fortepianu.

Załącznik nr 9 do WSO
Wydział rytmiki

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTU

RYTMIKA

OCENIE PODLEGA:

1. Obecność ucznia na zajęciach
2. Aktywność na lekcjach i wykonywanie zleconych ćwiczeń
3. Znajomość metody rytmiki E.Jaques Dalcroze'a
  - Umiejętność posługiwania się zagadnieniami metody
  - Koncentracja i samokontrola

ZALICZENIE PRZEDMIOTU ZA OKRES SEMESTRU odbywa się na podstawie:

- Obecności ucznia na zajęciach
- Ocenie aktywności podczas zajęć
- Ocenę wykonywania zadań indywidualnych i zbiorowych
- Ocenę wiedzy objętej programem
- Przesłuchania komisyjnego

OCENA KOŃCOWA wystawiana jest na podstawie egzaminu przejściowego (komisyjnego) obejmującego zadania praktyczne objęte programem nauczania

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący

- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami z programu danej klasy, realizuje również zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy
- Osiąga sukcesy w konkursach i warsztatach rytmiki

Bardzo dobry

- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- Umiejętnie posługuje się wyobraźnią muzyczno-ruchową przy improwizowaniu ruchem poszczególnych elementów dzieła muzycznego
- Samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania

Dobry

- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na zrozumienie większości relacji między elementami wiedzy
- Poprawnie przenosi poszczególne elementy dzieła muzycznego na ruch
- Rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

Dostateczny

- Uczeń opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu
- Wykonuje typowe ćwiczenia o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela

Dopuszczający

- Uczeń w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki
- Często przy pomocy nauczyciela wykonuje typowe ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności

Niedostateczny

- Uczeń nie opanował niezbędnego minimum wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy
- Nie jest w stanie nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostego ćwiczenia
- Nie uczęszcza systematycznie na zajęcia

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTU

TECHNIKA RUCHU I TANIEC ZESPÓŁ RYTMIKI

OCENIE PODLEGA:

1. Obecność ucznia na zajęciach i występach
2. Aktywność na zajęciach i wykonywanie zleconych ćwiczeń
3. Koncentracja, samokontrola i współdziałanie w zespole

Zaliczenie przedmiotu za okres semestru i ocena końcoworoczna odbywa się na podstawie:

- Obecności ucznia na zajęciach (uczeń jest niesklasyfikowany, jeśli posiada powyżej 50% nieobecności)
- Oceny aktywności podczas zajęć
- Oceny umiejętności określenia charakteru interpretowanej muzyki i odzwierciedlenia go w sposobie poruszania się

OCENA KOŃCOWA Z ZESPOŁU RYTMIKI jest wystawiana na podstawie komisyjnego egzaminu dyplomowego obejmującego interpretację ruchową wybranego utworu muzycznego z dowolnej epoki

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący

- Uczeń posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie
- Samodzielnie i twórczo rozwija swoje predyspozycje ruchowe
- Umiejętnie i samodzielnie określa charakter interpretowanej muzyki, odzwierciedlając go w sposobie poruszania się
- Osiąga sukcesy w dziedzinie choreografii oraz uczestniczy w warsztatach poświęconych tej dziedzinie

Bardzo dobry

- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności ruchowej określony programem nauczania w danej klasie
- Sprawnie posługuje się własnym aparatem ruchowym, wyobraźnią muzyczno-ruchową przy improwizowaniu ruchem poszczególnych elementów dzieła muzycznego
- Samodzielnie wykonuje zadane ćwiczenia z zakresu techniki ruchu objęte programem nauczania
- Samodzielnie pracuje oraz wkłada widoczny wysiłek w przygotowanie do lekcji

Dobry

- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności ruchowe w zakresie pozwalającym na rozumienie treści przedmiotu
- Wykonuje typowe zadania i ćwiczenia
- Poprawnie przenosi poszczególne elementy choreograficzne
- Systematycznie pracuje na zajęciach

Dostateczny

- Uczeń opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym rozwoju edukacyjnym
- Wykonuje typowe ćwiczenia ruchowe, czasem przy pomocy nauczyciela

Dopuszczający

- Uczeń w ograniczonym zakresie opanował umiejętności ruchowe, ale braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowych umiejętności w ciągu dalszej nauki
- Wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności
- Nie angażuje się w pracę na lekcji

Niedostateczny

- Uczeń nie opanował minimum podstawowych umiejętności ruchowych, a braki uniemożliwiają mu dalsze kształcenie
- Nie angażuje się w pracę na lekcjach, jest niesystematyczny
- Często opuszcza zajęcia
- Nie wykonuje ćwiczeń o elementarnym stopniu trudności

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTU

IMPROWIZACJA FORTEPIANOWA

OCENIE PODLEGA:

1. Obecność ucznia na zajęciach
2. Aktywność na lekcjach oraz wykonywanie zaleconych zadań praktycznych i prac pisemnych
3. stopień przyswojenia wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania dla danej klasy
4. umiejętność wykorzystania metody E.Jaques-Dalcroze'a w akompaniamencie do ruchu
5. Aktywność artystyczna ucznia, a w szczególności jego udział w koncertach
6. Artystyczna jakość wykonywanych improwizacji

ZALICZENIE PRZEDMIOTU ZA OKRES SEMESTRU odbywa się na podstawie:

- Obecności ucznia na zajęciach (50% nieobecności powoduje brak klasyfikacji)
- Oceny aktywności ucznia podczas zajęć
- Oceny wiedzy objętej programem
- Przesłuchania komisyjnego klas III-VI

OCENA KOŃCOWA wystawiana jest na podstawie komisyjnego egzaminu obejmującego zadania praktyczne objęte programem nauczania

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący

- uczeń posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje predyspozycje improwizatorskie
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów metodycznych.
- Jego gra jest wzorowa, a jakość artystyczna szczególnie wysoka

Bardzo dobry

- Uczeń opanował pełny zakres materiału określony programem nauczania
- Sprawnie posługuje się swoim aparatem improwizatorskim oraz wyobraźnią muzyczną
- Samodzielnie wykonuje zadania objęte programem nauczania
- Bezbłędnie gra pod względem technicznym i interesująco od strony muzycznej

Dobry

- uczeń opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy objętej programem nauczania
- poprawnie rozwiązuje samodzielne zadania metodyczne i praktyczne
- systematycznie pracuje na zajęciach i rozwiązuje zadania domowe
- jego gra jest poprawna pod względem technicznym i muzycznym

Dostateczny

- uczeń opanował podstawowe umiejętności objęte programem nauczania w stopniu umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu
- wykonuje typowe ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela
- gra z brakami technicznymi i mało interesująco od strony muzycznej

Dopuszczający

- uczeń w ograniczonym stopniu opanował materiał nauczania, ale braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy dalszej części nauki
- wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności
- nie angażuje się w pracę na lekcji

Niedostateczny

- uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTU

METODYKA RYTMIKI

OCENIE PODLEGA

1. Obecność ucznia na zajęciach i praktykach
2. Aktywność na lekcjach i wykonywanie zleconych prac pisemnych i praktycznych
3. Znajomość metody rytmiki E.Jaqués-Dalcroze'a, C.Orffa,i Z.Kodaly'a. Umiejętność posługiwania się ćwiczeniami proponowanymi przez tych metodyków
4. umiejętność wdrożenia metody E.J.Dalcroze'a w pracy z dziećmi w grupach przedszkolnych i placówkach wychowania pozaszkolnego

ZALICZENIE PRZEDMIOTU ZA OKRES SEMESTRU odbywa się na podstawie:

- obecności ucznia na zajęciach (uczeń jest niesklasyfikowany, jeśli posiada ponad 50% nieobecności)
- oceny aktywności podczas zajęć
- oceny wykonania prac indywidualnych i zbiorowych
- oceny wiedzy objętej programem

PRACE KONTROLNE udostępniane są do wglądu uczniowi i jego opiekunom podczas zebrań lub na życzenie podczas zajęć. Na wniosek ucznia lub jego opiekuna ocena może być uzasadniona pisemnie

OCENA KOŃCOWA jest wystawiana na podstawie egzaminu dyplomowego obejmującego prowadzenie lekcji rytmiki w grupie dzieci przedszkolnych lub placówce wychowania pozaszkolnego.

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący

- uczeń posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych

Bardzo dobry

- uczeń opanował pełny zakres materiału określony programem nauczania
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne

Dobry

- uczeń opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy z przedmiotu
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

Dostateczny

- Uczeń opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu
- Rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności

Dopuszczający

- Uczeń w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez niego podstawowej wiedzy z przedmiotu w ciągu dalszej nauki
- Rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności

Niedostateczny

- Uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu
- Nie rozwiązuje zadań o elementarnym stopniu trudności

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ I KRYTERIA OCENIANIA Z PRZEDMIOTÓW

ŚPIEW SOŁOWY ORAZ DYKCJA I RECYTACJA

OCENIE PODLEGA:

1. Obecność ucznia na zajęciach i występach
2. Aktywność na lekcjach i wykonywanie zaleconych ćwiczeń domowych
3. Stopień przyswojenia wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania dla danej klasy
4. Jakość wykonania artystycznego
5. Aktywność artystyczna ucznia, a w szczególności jego udział w koncertach
6. Systematyczna praca i wysiłek wkładany przez ucznia w przygotowanie do zajęć

ZALICZENIE PRZEDMIOTU ZA OKRES SEMESTRU ODBYWA SIĘ NA PODSTAWIE:

1. Komisyjnego przesłuchania
2. Oceny wiedzy objętej programem
3. Oceny aktywności podczas zajęć
4. Obecności ucznia na zajęciach (powyżej 50% nieobecności powoduje brak klasyfikacji)

OCENA KOŃCOWA jest wystawiana na podstawie komisyjnego egzaminu obejmującego utwory objęte programem nauczania

KRYTERIA OCENIANIA

Celujący: uczeń wykazuje umiejętności wychodzące poza wymagany program nauczania. Jest aktywny w życiu szkoły, koncertuje. Jego postawa jest wzorem.

Bardzo dobry: uczeń zna bardzo dobrze materiał nauczania, chętnie uczestniczy w zajęciach. Jakość artystyczna wykonywanych utworów jest bez zarzutu.

Dobry: materiał nauczania jest opanowany w stopniu dobrym, uczeń wykazuje zainteresowanie przedmiotem, a braki uzupełnia.

Dostateczny: uczeń opanował materiał nauczania. Jest w stanie samodzielnie uzupełnić braki, lecz tego nie robi.

Dopuszczający: materiał nauczania jest przyswojony z dużymi brakami, których uczeń nie jest w stanie samodzielnie uzupełnić. Nie wykazuje szczególnego zainteresowania przedmiotem.

Niedostateczny: uczeń nie przyswoił sobie materiału teoretycznego i praktycznego. Jego stosunek do zajęć jest obojętny.

